

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ФАХОВИЙ ГАЛИЦЬКИЙ КОЛЕДЖ
ІМЕНІ В'ЯЧЕСЛАВА ЧОРНОВОЛА
Кафедра видавничої справи та медіакомунікацій**

**КВАЛІФІКАЦІЙНА (БАКАЛАВРСЬКА) РОБОТА
за спеціальністю 061 Журналістика
(Освітньо-професійна програма
«Видавнича справа та медіакомунікації»)**

**Історичний вимір та сучасна функціональність об'єднань журналістів в
Україні**

**Historical dimension and modern functionality of journalists' associations in
Ukraine**

Виконала: студентка II курсу, гр.Жб-21
Маркевич Вікторія Іванівна

Керівник: в.о. завідувача кафедри
видавничої справи та медіакомунікацій,
кандидат філологічних наук
Г. Б. Вишневська

Рецензент: доцент кафедри журналістики
ТНПУ ім. В. Гнатюка,
канд. н. із соц. комунік. Т. В. Решетука

Тернопіль – 2022

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ І. СТВОРЕННЯ ЖУРНАЛІСТСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ В УКРАЇНІ ТА ЇХ СПІВПРАЦЯ ІЗ МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ ЖУРНАЛІСТИКИ	6
1.1. Міжнародні громадські об'єднання, з якими співпрацюють українські журналісти.....	6
1.2. Формування громадських об'єднань журналістів ВІД 1959 року...10	
1.3. Створення Національної спілки журналістів України	14
1.4. Визначні постаті у ролі засновників та членів спілки журналістів 18	
РОЗДІЛ ІІ. ІСНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ ЖУРНАЛІСТІВ УКРАЇНИ – РОЗКВІТ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	24
2.1. Діяльність журналістської організації на сучасному етапі 24	
2.2.Конкурси та нагороди спілки як професійний ріст журналістики в Україні	28
2.3.Співробітництво НСЖУ із закордонними організаціями	32
2.4.Секретаріат та структура української спілки	36
РОЗДІЛ ІІІ. ФУНКЦІОНУВАННЯ НСЖУ У ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ОБЛАСТЯХ	40
3.1. Діяльність спілки в західних областях території України	40
3.2. Досягнення НСЖУ в центральних та східних областях України47	
3.3. Функціонування осередків спілки журналістів на території північних областей країни.....	55
3.4. Журналістська діяльність спілки в південних областях України..58	
ВИСНОВКИ.....	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	65
ДОДАТКИ.....	69

Анотація

Маркевич В. І. Історичний вимір та сучасна функціональність об'єднань журналістів в Україні. Кваліфікаційна бакалаврська робота. Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола, Тернопіль, 2022.

Бакалаврська робота присвячена дослідженню діяльності Національної спілки журналістів України та її обласних осередків, внесок керуючих угрупованнями, проаналізовано культурний, громадський та волонтерський розвиток спілчан.

Розглянуто партнерську співпрацю та допомогу із закордонними та українськими організаціями, засобами масової інформації, первинними структурами.

Ключові слова: Національна спілка журналістів України, первинні організації, обласні осередки, закордонні спілки.

Abstract

Markevych V. I. Historical dimension and modern functionality of journalists' associations in Ukraine. Qualification bachelor's thesis. Vyacheslav Chornovil Halytskyi College, Ternopil, 2022.

The bachelor's thesis is devoted to the study of the National Union of Journalists of Ukraine and its regional branches, the contribution of the leaders of groups, analyzed the cultural, social and volunteer development of members.

Partnership cooperation and assistance with foreign and Ukrainian organizations, mass media, primary structures are considered.

Keywords: National Union of Journalists of Ukraine, primary organizations, regional branches, foreign unions.

ВСТУП

Національна спілка журналістів України (НСЖУ) – це об'єднання професійних медійників, які проживають та розвивають журналістську діяльність на території України. Ця організація вважається однією із первинних та основних спілок журналістів, оскільки у 1959 році почала діяти офіційно та збагачувати себе талановитими особами.

Станом на 2022 рік в наявності немає жодної наукової статті, яка б описувала діяльність Спілки журналістів та її двадцять п'ять обласних організацій. Тому кваліфікаційна робота на тему «Історичний вимір та сучасна функціональність об'єднань журналістів в Україні», у якій йдеться про першостворені журналістські угруповання, закордонні спілки, які являються партнерами українських ЗМІ, досягнення Національної спілки журналістів України та аналіз її діяльності у кожній області, можна називати актуальною.

Метою бакалаврської роботи є опис та розгляд роботи НСЖУ у її обласних організаціях, беручи до уваги громадську та волонтерську діяльність, проведення конкурсів, змагань, які стосуються журналістики, співпраця із закордонними колегами та розвиток осередків за допомогою вебінарів, курсів, круглих столів та конференцій.

Завданнями роботи вважаються такі пункти як:

- переглянути журналістські угруповання-попередники спілки;
- розробити список закордонних медійних організацій, які співпрацюють із українськими осередками;
- розглянути історію створення НСЖУ та її творчу роботу нині;
- проаналізувати діяльність двадцяти п'яти обласних організацій Національної спілки журналістів України.

Об'єктом дослідження обрано НСЖУ та усі обласні осередки спілки (східні області: Харківський, Донецький, Луганський; західні області: Львівський, Тернопільський, Рівненський, Івано-Франківський, Закарпатський, Волинський, Хмельницький, Чернівецький; південні області: Запорізький, Дніпропетровський, Херсонський, Одеський, Миколаївський,

Кримський; північні області: Житомирський, Київський, Чернігівський, Сумський; центральні області: Вінницький, Кіровоградський, Полтавський, Черкаський).

Предметом дослідження являється аналіз діяльності НСЖУ та усіх обласних організацій спілки.

Апробація дослідження виявлялася так:

Афанасьєв І. В. Журналістів України Національна спілка: Енциклопедія Сучасної України: електронна версія. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=18549 (дата звернення: 28.05.2022).

Структура дипломної роботи: вступ, три розділи, висновки, список використаної літератури та додатки.

Загальний обсяг роботи становить 78 сторінок. Обсяг основного тексту містить 57 сторінок.

РОЗДІЛ І. СТВОРЕННЯ ЖУРНАЛІСТСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ В УКРАЇНІ ТА ЇХ СПІВПРАЦЯ ІЗ МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ ЖУРНАЛІСТИКИ

1.1. Міжнародні громадські об'єднання, з якими співпрацюють українські журналісти

Журналістика в Україні все більше розвивається та співпрацює (або готова до співпраці) із міжнародними громадськими об'єднаннями журналістів. Це є неймовірно обдуманим та важливим кроком для українських журналістів. Завдяки такій співпраці набирається велика кількість досвіду, змога почерпнути щось нове, більш досконаліше та обмін знаннями.

Міжнародний рух журналістів на етапі теперішнього часу та показує зображення політично-економічних всесвітніх явищ і характеризується різними формами, організаційними методами. Створені міжнародні організації поділяють на неурядові та урядові організації у сфері ЗМІ, також існують багато інших, наприклад, регіональні, нерегіональні, основні, з національних, релігійних, та расових питань тощо. Однією з ознак сучасного світу є непослідовність міжнародного руху журналістів. Це здійснюється на регіональному та ширше рівні через різноманітні міжнародні асоціації, та різного роду асоціації.

Одними із найбільш впливових міжнародних журналістських громадських організацій є Міжнародна федерація журналістів (МФЖ). Цей союз створений ще у 1926 році. МФЖ вважається однією із найвпливовіших спілок у світі. А також підтримує стосунки із ЮНЕСКО, ООН, ВОІВ та інших міжнародних організаціях. (ДОДАТОК А).

«Основними цілями МФЖ є захист миру, зміцнення дружби і співпраці між народами за допомогою вільного, правдивого і чесного інформування громадськості, забезпечення свободи друку і прав журналістів. Організація об'єднує працівників засобів масової інформації, що стоять на прогресивних, демократичних позиціях, незалежно від їх політичних, соціальних і релігійних переконань. У ній представлені національні організації, спілки, групи і

комітети, профспілки журналістів, а також індивідуальні члени. Журналісти, прийняті в організацію, можуть залишатися членами інших журналістських організацій. Деякі журналістські організації користуються статусом спостерігачів у Міжнародній федерації журналістів. До організації входить понад 300 000 членів з більш ніж ста країн світу. Вищий орган – конгрес, скликаний один раз і п'ять років. У період між конгресами керівництво здійснює виконавчий комітет на чолі з президією. Повсякденну роботу проводить генеральний секретаріат. При організації працюють комісії: соціальна, професійна, а також клуби, секції, центри але підготовці журналістів в Будапешті, Берліні і Софії. Офіційні мови – англійська, арабська, іспанська, французька, німецька» [28].

Українські журналісти також входять до складу організації МФЖ. Федерація журналістів являється партнерами Національної спілки журналістів України та Незалежної медіа-профспілки України.

Таким чином 6 червня 1994 року Україна вперше стала членом Міжнародної федерації журналістів.

Наступною організацією, з якому співпрацюють українські медіа є Міжнародний консорціум журналістів-розслідувачів (ICIJ). (ДОДАТОК Б). До мережі входять понад двісті журналістів із сімдесяти країн, які вирішують проблематику та займаються тематикою журналістських розслідувань, корупцією та міжнародною злочинністю, контрабандою, несплата податків. Найбільшим розкриттям інформації Міжнародного суду юстиції стала публікація «панамських документів» у 2016 році та «райських документів» у 2017 році.

«1997 року Центр громадської цілісності почав «збирати першу в світі робочу мережу провідних журналістів-розслідувачів». До 2000 року МКЖР складався з 75 журналістів-розслідувачів світового рівня у 39 країнах.

На початку листопада 2014 року розслідування МКЖР Люксембург-лікс виявило, що Люксембург під керівництвом прем'єр-міністра Жан-Клода

Юнкера перетворився на великий європейський центр уникнення корпоративного податку.

У лютому 2015 року вебсайт МКЖР оприлюднив інформацію про банківські рахунки у Швейцарії під назвою Свісс-лікс: туманна готівка, захищена банківською таємницею, де йшлося про 100 тис. клієнтів та їх рахунки в банку HSBC.

У лютому 2017 року МКЖР виокремили у повністю незалежну організацію, якою нині керують три комітети: традиційна рада директорів з довірчою роллю; Консультативний комітет, що складається з попечителів; та Комітет мережі МКЖР.

У липні того ж року МКЖР отримав некомерційний статус від податкових органів США. Загалом МКЖР отримала понад 20 нагород за «Панамські документи» [42].

Загалом українські журналісти-розслідувачі співпрацюють із Міжнародним консорціумом журналістів-розслідувачів. В Україні над проєктом, який отримав найпрестижнішу журналістську нагороду, працювали журналісти Анна Бабінець і Влад Лавров. Тобто сам проєкт звався «Panama Papers» Міжнародного консорціуму журналістських розслідувань, його учасники отримали нагороду Пулітцера – це єдина можливість наблизитись до цієї американської нагороди.

Ще однією організацією, з якою веде співпрацю Україна є міжнародна правозахисна організація «Репортери без кордонів». (ДОДАТОК В).

«Організація бореться з цензурою та підтримує звільнення журналістів, ув'язнених за професійну діяльність. Організація заснована на пункті 7 Загальної декларації прав людини. Вона була заснована в 1985 році в Парижі. З липня 2012 року. Крістоф Делавер є генеральним секретарем організації» [42].

За даними спільного дослідження РБК-Україна та Репортери без кордонів, найнебезпечнішими для журналістів є війна та вибори. За

відкритими даними у 2009 році в усьому світі було вбито сімдесят шість журналістів під час виборів.

Організація кожного року опубліковує «Індекс свободи преси», який ранжує країни за рівнем вільності та свободи слова ЗМІ. Рейтинг аналізується лише на основі опитування журналістів та тиї, хто має відношення до цієї сфери.

А п'ятого липня 2021 року «Репортери без кордонів» опублікували новий список «ворогів свободи преси». До списку кривдників входять президент росії володимир путін і самопроголошений президент Білорусі Олександр Лукашенко. До списку також увійшов прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан. Загалом до списків внесено тридцять шість президентів і урядів.

«Аналіз ситуації дає організація «Репортери без кордонів» (RSF), передає Укрінформ. «Після нападу на Україну Росія (155-те місце зі 180 в Рейтингу свободи ЗМІ) де-факто скасувала свободу преси у власній країні, в Україні (106-те місце) семеро працівників ЗМІ загинули протягом кількох тижнів у результаті бойових дій», - наголошують у RSF. Рейтинг свободи преси за 2022 рік, складений «Репортерами без кордонів», засвідчує, що насильницькі конфлікти не лише становлять загрозу життю та здоров'ю працівників ЗМІ, а й супроводжуються репресіями, за допомогою яких уряди намагаються здобути інформаційний суверенітет» [29].

Україна потребує подальшої співпраці та спільного розвитку разом із міжнародним журналістським рухом, яке в сучасних світі та умовах сприяє удосконаленню правових норм в законодавствах і допомагає пресі самоврегулюватися на основі творчості працівників засобів масової інформації.

Велику роль відіграють міжнародні організації у відстоюванні свободи слава та преси. А також українські журналісти роблять певний вклад у світову журналістику.

1.2. Формування громадських об'єднань журналістів з 1959 року в Україні

Попри співпрацю із міжнародними організаціями, існує велика кількість спілок і на території України. Українська журналістика, від початку створення найвпливовішої громадської спілки цієї сфери, неабияк виросла.

Важливим фактором розвитку об'єднань є захист журналістів, котрі з тих чи інших причин можуть перебувати у небезпеці, не менш важливим є допомога розповсюдження достовірної та правдивої інформації.

З 1959 року в Україні налічується близько сорока діючих громадських об'єднань журналістів.

Незалежна медіа-профспілка України (НМПУ) – всеукраїнська організація, до складу якої входять працівники засобів масової інформації, у ній налічується більше тисячі журналістів. Створена двадцять восьмого жовтня 2002 року, а офіційно почала працювати з чотирнадцятого березня 2005 року. (ДОДАТОК Г).

Члени НМПУ отримують юридичний безкоштовний супровід у судових справах щодо журналістської діяльності, тобто ця організація має особисте адвокатське бюро; робота із психологом для журналістів, які перебувають у стресовому стані; матеріальна допомога у випадку хвороби або потреби; безпечне становлення для журналістів під час війни та виборів.

«У листопаді 2013 року Асоціація незалежного медіа-бізнесу України спільно з Національною спілкою журналістів України створила спільний центр допомоги журналістам. Центр спрямований на підтримку журналістів, які постраждали під час суспільно-політичної кризи в Україні 2013-2014 років. У рамках діяльності центру надавалася різноманітна допомога журналістам, які були змушені втекти з окупованих територій, втратили техніку, були побиті, ув'язнені або отримали поранення на роботі. Підготовлені Міжнародною федерацією журналістів інструктори проводять інструктаж з техніки безпеки для роботи в гарячих точках. Крім того, журналісти, які виїжджають на поле бою у відрядженнях, можуть безкоштовно скористатися

орендою засобів захисту (жилетів і касок)» [29]. Очільниками медіа-профспілки являються Юрій Луканов, Сергій Штурхецький та Ігор Чайка. (ДОДАТОК Д).

Наступним є Інститут масової інформації (ІМІ) – незалежна, безприбуткова громадська організація, яка створена у 1995 році. Метою створення організації являється проєкти, які створюються для посилення впливу ЗМІ на розбудову громадянського суспільства в Україні. (ДОДАТОК Е).

Інститут створили за допомогою українських та іноземних журналістів, тоді директоркою стала Алла Лазарева. В 1996 організація почала існувати офіційно. Вони позиціонують себе, як громадську організацію, яка не підтримує жодну політичну партію та політичного діяча, бізнес.

Організація співпрацює із західними медіа, таким чином підвищуючи якість українських журналістів, наприклад, із BBC, газет «The Guardian», «Financial Times», «Médiapart.fr», радіо «Europe» 1 тощо.

«ІМІ видав понад два десятки підручників для журналістів, серед яких: «Техніка інтерв'ю», «Техніка репортажу», «Репортаж у друкованій пресі», «Журналістське розслідування», «Економічна журналістика», «Етичні засади роботи журналіста: західний досвід», «Щоденна робота журналіста», «Гід газетяра», «Гід журналіста», «Міжнародна газетна журналістика», «Інфографія у пресі», «Інтернет у роботі журналіста», «Геополітика держав. Короткий словник для журналістів»» [18].

Українська громадська організація під назвою «Детектор медіа», яка створила онлайн-ЗМІ «Детектор медіа» та «Телекритика». «Пріоритети медіадослідника включають реформу ЗМІ, створення та зміцнення незалежних суспільних мовлень, викриття корупції в ЗМІ, моніторинг діяльності урядових та регуляторних органів у цій сфері та сприяння медіаграмотності. Це боротьба зі зміною медіа-пропаганди. Новини на сайті DM хвилювали не лише ЗМІ, а й життя журналістів, політв'язнів, соцмережі, фільми, книги тощо. За відвідуваністю сайт Detector.media займає

79 497 місце у світі, 1 495 в Україні та 7 617 у світі в категорії «Новини та медіа». У березні 2020 року було здійснено 860 000 відвідувань. Сайт дуже популярний в Україні, залучаючи до 90% більше трафіку з цієї країни» [9]. (ДОДАТОК Ж).

Сама організація була створена у 2004 році Наталією Лигачевою. З 2005 року спілчани організації займаються розробкою ідей та регламенту трансформації державних ЗМІ в громадські ЗМІ. У 2014 та 2015 роках проклали шлях до законодавства, яке дозволило створити суспільне мовлення.

Некомерційна організація спільно з Київським соціологічним інститутом та іншими дослідницькими інститутами проводять постійні соціологічні дослідження, результати яких зосереджені на споживанні ЗМІ, впливі медіа на суспільство та питаннях зв'язків з громадськістю.

«Інтерньюз Україна» – організація, що спеціалізується на ринках медіа, телекомунікаціях, освітнім процесом. У 1996 році розпочалася робота цього об'єднання. (ДОДАТОК И).

Організація працює у п'яти напрямках: перший – розробка комунікаційних проєктів, другий – європейські проєкти, в яких порівнюється досвід іноземних та українських ЗМІ, третій – розвиток незалежних ЗМІ, співпраця із ними, четвертий – проведення навчання для журналістів для підвищення стандартів, п'ятий – боротьба з пропагандою, захист журналістів.

Національна медіа-асоціація (НАМ) – найбільша професійна медіа-асоціація в Україні. Рік створення асоціації лягає на 2000. Причиною створення стало бажання теле та радіо працівників збудувати організацію, яка б захищала їх інтереси. (ДОДАТОК Й).

«До складу асоціації входять понад 100 телерадіоорганізацій з різних регіонів України. Серед них: Національна суспільна телерадіокомпанія України (Українське радіо, радіо "Промінь", радіо "Культура"), «Юг» (Бердянськ), «ВІЖНТБ» (Київ), «Маріупольськетеlebачення» (Маріуполь), ЮНІОН (Макіївка), Южненськетеlebачення (Южне), Шустер LIVE (Київ), ХІТ ФМ (Київ), ТРК «Морион» (Евпаторія),

ТРК «НТК» (Коломия), ТРА «Новий Чернігів» (Чернігів), телекомпанія «Тернопіль 1» (Тернопіль), телекомпанія «Сігма» (Лозова), телекомпанія «TV-4» (Тернопіль), РТВ (Ровеньки), РАІ (Бурштин), Радіо «Сяйво» 106,8 FM (Коломия), Радіо «Львівська хвиля» (Львів), Радіо Ренесанс, DJ FM (Київ), Радіо 4U (Львів), Радіо «Нова» (Нововолинськ), Радіо «Західний полюс» (Івано-Франківськ), Пріоритет (Кременчук), ОПТА (Київ), Обласний Центр естетичного виховання (Ізмаїл) тощо» [11].

Кожного року НАМ впроваджує різноманітні проєкти, а саме: конкурси профжурналістики, об'єднання провідних рекламних агенцій, кінофестивалі та багато іншого.

Організація, яка створена для розвитку українського радіомовлення «Громадське радіо», створена у 2002 році львівським журналістом Олександром Кривенком. (ДОДАТОК К).

Нині «Громадське радіо» протягом цілої доби транслює свої передачі та програми в шести областях України.

У 2013 року «Громадське радіо» виграло у фестивалі FM-частот на Київщині, після чого отримали частоту FM 1,2.

«На Громадському радіо працювали (чи співпрацювали з ним): Олександр Кривенко, Сергій Рахманін, Роман Скрипін, Зураб, Аласанія, Данило Яневський, Микола Вересень, Роман Вибрановський, Дмитро Крикун, Олександр Черненко, Тарас Кузьмов, Михайло Шаманов, Наталія Ряба, Марія Васильєва, Ігор Солдатенко, Євген Глібовицький, Анжела Руденко, Михайло Барбара, Ольга Пирожко, Дмитро Драбик і Наталія Івченко» [1].

Однією з перших та найголовніших журналістських організацій являється Національна спілка журналістів України – всеукраїнське творче об'єднання, яке об'єднує усіх працівників засобів масової інформації. У 1959 році стала функціонувати у всіх областях України. Станом на 1 січня 2017 року Національна спілка журналістів України налічує близько 19 000 журналістів.

«НСЖУ співпрацює з міжнародними організаціями та установами ООН, Європейського Союзу, Ради Європи, Міжнародної федерації журналістів, Федерації європейських журналістів, РБК (Репортери без кордонів), розвиває міжнародні зв'язки з асоціаціями та організаціями прес-служби інших країн. Співпраця у сфері професійної діяльності, обмін інформацією, організація журналістських обмінів (Польща, Білорусь, Китай, Литва, Німеччина, Італія)» [1].

Отже, в Україні функціонує велика кількість громадських організацій, які відносять до сфери журналістики. Історичною та значною організацією для українського суспільства є НСЖУ.

Також створено безліч нових спілок, наприклад, «Національна асоціація медіа», «Агенція журналістики даних», «Інститут політичної інформації» та багато інших.

1.3. Створення Національної спілки журналістів України у 1959 році

«Національна спілка журналістів України (НСЖУ), згідно з її Статутом, є національною всеукраїнською творчою спілкою, що об'єднує журналістів та інших працівників засобів масової інформації, які професійно займаються журналістською, публіцистичною діяльністю. Спілка є суб'єктом творчої діяльності, незалежною громадською неприбутковою позапартійною організацією» [29].

Основною метою НСЖУ – це допомога для сприяння розвитку журналістики в українських землях та захист економічних, творчих та соціальних інтересів журналістів, які входять або не входять до спілки.

У 1957 роках заснована під назвою Оргкомітету (1957–1959 років), вони були попередниками НСЖУ, тоді головуючим Оргкомітету СРСР був Іван Сіромолотень – це директор РАТАУ. На першому з'їзді у 1959 році була встановлена, визначена складова та зміст функціонування.

В цьому випадку наслідували найвищий, єдиний, приклад. Справа в тому, що організаційне бюро Спілки очолив директор ДАРС Микола Палгонов. Тому роботою Регуляторного бюро керував директор РАТАУ. Іван Костьович Сиромолотний був відомою та авторитетною людиною в журналістських колах.

«Народився 1903 року в бідній селянській родині в селі Кочарги Потіольського району Сомської області. Почав працювати з десяти років.

Служив в армії. Здобув вищу освіту. Тридцять років був головою Краснодунського району, керівником республіканської газети «Комуніст». У 1938 р. обраний головою РАТАУ. Під час війни був одним із керівників партизанського руху в Україні, воював у армії. У 1950 році знову очолив РАТАУ і займав цю посаду до 1960 року» [2].

У системі, яка на той момент використовувалася у Радянському Союзі, на відміну від масових профспілок, СЖУ належала до групи «Творчі спілки громадськості».

«Творча спілка діє на принципах добровільного об'єднання її членів, які належать до одного фахового напрямку культури та мистецтва, самоврядування, взаємодопомоги і співробітництва, невтручання у творчий процес, вільного вибору форм і методів творчої діяльності, визнання авторських прав» [4].

Головування СЖУ взяли на себе обласні осередки профспілки, а також редакції окремих газет, радіо і телебачення первинних організацій.

Історично НСЖУ раніше був організаційним органом Спілки журналістів. Ще 13 листопада 1918 року, коли був утворений перший з'їзд радянських журналістів. На той час ця організація була відома як Радянська спілка журналістів.

«Почесними президентами Першого з'їзду були обрані Володимир Ленін і Лев Троцький, які в опитуваннях-анкетах назвали себе журналістами, одним із організаторів і першим головою Радянської спілки журналістів був прозаїк і публіцист Михайло Андрійович Осоргін.

Його найближчими сподвижниками по створенню творчої спілки російських журналістів були поет Владислав Ходасевич, а також літературознавець, публіцист та історик Михайло Гершензон. Серед перших членів «Радянської спілки журналістів» були економіст, юрист Микола Бухарін, культурна діячка Надія Крупська та письменник Анатолій Луначарський» [2].

На початку травня 1919 року професійна спілка стала «Спілкою журналістів-комуністів», тоді в липні того ж року (1919) була приєднана до «Спілки вчителів і працівників соціалістичної культури».

Створення спілки стало кроком вперед для журналістів у їх присутності. Є майданчик для творчих дискусій, можливість обміну думками з питань профспілки, круглі столи, навчання молодих журналістів, зустрічі на різноманітних журналістських форумах, соціальна підтримка членів профспілки, спеціальні газети, журнали, бюлетені.

Після того, у 1928 році, сьомий з'їзд друкарів завершився тим, що «Спілка журналістів» стала членом «Радянської спілки друкарів», проте через декілька років з'їзд спілки прийняв рішення про те, що журналісти можуть існувати, як окрема сфера у суспільстві.

«До 1956 року Спілка журналістів була практично розпущена і недіювала. Лише в 1956 році було створено організаційне бюро «Спілки журналістів Радянського Союзу»» [2].

«12 листопада 1959 року відбувся Перший з'їзд «Спілки журналістів СРСР», правонаступником якого стала «Спілка журналістів України» (СЖУ)» [29].

У квітні 1959 р. була завершена вся підготовка (повільна, невдячна, важка) до першого з'їзду українських журналістів. Перші журналістські організації раніше працювали в газетах, журналах, на телебаченні та радіо. Наприкінці 1958 – на початку 1959 року там були призначені представники для регіональних конференцій.

«Спілка журналістів України працювала під постійним наглядом Відділу пропаганди і агітації ЦК КПУ, адже журналістів у Радянському Союзі вважали «підручними партіями». Організаційно СЖУ підпорядковувався правлінню в Москві» [1].

«Від початку створення СЖУ відбулося чотирнадцять з'їздів журналістів:

Перший установчий, відбувся 23-24 квітня 1959 року, тоді головою правління СЖУ обраний Іван Сиромолотний. Радянсько-український діяч, журналіст, директор Українського радіотелеграфного агентства. У 1960 роках головами СЖ були також журналіст та культурний діяч Іван Педанюк та доктор філологічних наук, журналіст, редактор газет «Червоний гірник», «Комуніст» та «Радянська Волинь» Йоахим Ласбеник.

Другий – 19-20 вересня 1966 року головою СЖУ був обраний радянсько-український історик Яків Пашко.

«Починаючи з 1964 року спілка щороку присуджує Республіканську премію імені Я. Галана, регіональні підрозділи – премії місцевого значення. З січня 1975 року СЖУ видавала щомісячний бюлетень (згодом журнал) «Журналіст України»» [8].

Керівним органом СЖУ являється з'їд, його скликали один раз в п'ять років, там вирішувалися найважливіші питання. Під час цього з'їзду можна було вирішувати та проводити голосування за нового головуєчого СЖУ та доповнювався або затверджувався Кодекс професійної етики журналістів України

Третій – 16-17 листопада 1971 року, головою правління СЖУ обраний партійний журналіст Володимир Сіробаба. Він був головою правління спілки ще під час четвертого та п'ятого скликання (від 1971 року до 1987 року).

Шостий – 13-14 лютого 1987 року, головою правління СЖУ обраний публіцист, журналіст, редактор республіканської газети «Робітнича газета» Микола Шибик.

Сьомий – 16-17 жовтня 1990 року, головою СЖУ вперше і далі на альтернативній основі обраний український журналіст Іван Сподаренко.

Восьмий – позачерговий (15-16 січня 1992 року, головою СЖУ обраний журналіст, громадський діяч та редактор газет «Робоче слово» та «Вечірній Київ» Євген Вербило.

Дев'ятий – 17-18 квітня 1997 року, головою СЖУ обраний заслужений журналіст України Ігор Лубченко. Головою спілки був під час дев'ятого, десятого та одинадцятого скликання (від 1997 року до 2007 року). На одинадцятому з'їзді СЖУ носила назву «Національна спілка журналістів України».

Дванадцятий – 24-25 квітня 2012 року, головою НСЖУ обраний журналіст, громадський та літературний діяч Олег Наливайко. З березня 2014 року, відповідно до Статуту НСЖУ, перший секретар НСЖУ Сергій Томіленко виконував обов'язки голови Спілки у зв'язку з призначенням Олега Наливайка головою Держкомтелерадіо України.

Тринадцятий – 20 квітня 2017 року, головою НСЖУ обраний журналіст, громадський діяч та редактор газет «Молодь Черкащини» та «Нова доба» Сергій Томіленко» [11].

Отже, СЖУ довго намагалася існувати самостійно, проте, на жаль, завжди знаходилися ті, хто цьому перешкоджав. Спілка журналістів здійснила великий вклад для історії українського народу та зараз продовжує розвивати цю сферу.

1.4. Визначні постаті у ролі засновників та членів спілки журналістів

Під час першого з'їзду журналістів України зі розповіддю та звітуванням про функціональність Оргбюро виступив директор Радіо Телеграфного агентства України Іван Сиромолотний.

Тоді йому присвоїли звання головуючого Спілки журналістів України. Проте, 1960 року його за незрозумілою причиною (вказано, що за станом здоров'я) звільнюють з посади в агенстві.

«Безробітного Івана Сиромолотного взяв під свій захист його друг з часів війни, колишній командир партизанського з'єднання Сидір Ковпак, який, починаючи з 1947 року, був заступником Голови Президії Верховної Ради УРСР. І коли Ковпак у 1967 році став пенсіонером, то незабаром відправили на пенсію і Сиромолотного» [17].

Наступником на з'їзді обрали головою Правління Спілки журналістів України редактора «Радянської України», директора ідеологічного відділу по сільському господарстві ЦК КПУ, Івана Педанюка. Він пробув при владі з 1959 року по 1966 рік. Після правління Педанюка головою СЖУ став Юхим Лазебник (1966-1971 роках), а з 1971 року по 1987 рік пробув партійний журналіст та радянський діяч Володимир Сіробаба. З 1987 року всього лише по 1990 рік головою правління обрали Шибика Миколу – заслужений працівник культури та член Ревізійної комісії КПУ. «Автор книжки памфлетів «І гопак, і сльози, і любов», інших сатиричних творів, виданих під літературним псевдонімом Микола Чуй. Лауреат журналістських і літературних премій. Перебуваючи на пенсії, захопився фотомистецтвом — автор низки фотовиставок» [17].

А з 1990 року до 1992 року очолював спілку Іван Сподаренко, який працював редактором друкованих газетних видань «Шлях перемоги», «Червоний прапор», «Радянська Волинь», «Зоря Полтавщини». Проросійські джерела вважали його антисемітом та за те, що тодішній президент України Віктор Ященко нагородив його медаллю Героя України, вони відреагували так: «Вимушені нагадати, що газета «Сільські вісті», редакційна рада якої очолює Іван Сподаренко, опублікувала кілька десятків (!) Грубих антисемітських статей в стилі геббельсівської пропаганди, що ображають честь і гідність цілої нації. Чи не тому автор указу відзначив послідовність Івана Сподаренка у відстоюванні свободи слова, що той давав добро на подібні публікації? І не в

тому чи угледів він його видатні особисті заслуги, що наш «герой» особисто поставив підпис під відверто антисемітських заявою, спрямованим проти «організованого єврейства» і опублікованим в журналі «Персонал плюс», добре відомому, причому не тільки в Україні, своєї неприхованою ксенофобією? Будемо сподіватися, що немає» [16].

Наприкінці січня 1992 року, коли відбувся Восьмий з'їзд журналістів голосуванням був обраний Євген Вербило головою правління Спілки журналістів, а до цього сам журналіст був головою правління Луганської СЖУ. Тоді за його сприянням було створено газетні видання «Суботний калейдоскоп» та «Лугань».

У 1993 році заслужена журналістка України Людмила Мех, громадський діяч Михайло Новак та редактор газет «Прапор комунізму», «Вечірній Київ» Яків Грицай запропонували створити Журналістський фонд, також запровадити зібрання з політичними діячами, тоді Євген Вербило підтримав та підписав ці рішення, а в 1996 році вперше відбувся Міжнародний фестиваль журналістики під назвою «Віра, Надія, Любов».

«Після того, як Євгена Вербила не переобрали на посаду голови СЖУ, він до останніх років життя працював у всеукраїнському науково-практичному журналі «Фінансовий контроль» (заснований при Державній контрольно-ревізійній службі України), був фундатором і першим редактором цього видання» [17].

Ігор Лубченко став восьмим головою правління СЖУ у 1997 році та пробув на посаді до 2012 року. Сам Лубченко працював секретарем шахтної газети «Шлях Ілліча», а пізніше редактором у «Ленінській зміні» та «Молодь України». На восьмому з'їзді спілки журналістів обраний головою, а в 2002 році на десятому з'їзді переобраний на таку ж посаду, де став першим президентом вже Національної спілки журналістів України.

«Спільно з народними депутатами-журналістами зробив вагомий внесок у підготовку низки законів, законодавчих і нормативних актів, що стосуються інтересів працівників пера й мікрофона, зокрема йдеться про Закон України

«Про державну підтримку засобів масової інформації і соціальний захист журналістів». Ініціативу надання Спілці журналістів України статусу національної (1999 року) підтримали не лише журналісти, а й усі гілки влади» [9].

На заміну Ігору Лубченко прийшов громадський і державний діяч Олег Наливайко у 2012 році. Проте, управлінням він займався лише два роки, зараз його посадою є секретар НСЖУ. Чоловік активно боровся за ухвалення Закону України «Про суспільне телебачення і радіомовлення України», який прийняли 17 квітня 2014 року, в ньому йдеться про те, що «забороняється втручання державних органів та органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, а також недержавних організацій у діяльність НСТУ з метою встановлення цензури, попереднього контролю та незаконного впливу на зміст інформації» [13]. Сам Наливайко назвав цей день історичним для журналістики.

Нині головою правління Національної спілки журналістів України являється Сергій Томіленко – заслужений журналіст України, державний та громадський діяч, редактор газетних видань «Молодь Черкащини», «Нова доба». А у 2019 році став членом Європейської федерації журналістів. За час правління Томіленко НСЖУ стала членом МФЖ, прийнято Закон України «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації».

Також секретарем Спілки журналістів обрано Куц Ліну Володимирівна – «у 2017 році обрана секретарем НСЖУ, відповідальним за допомогу журналістам-переселенцям з Донбасу. 21 грудня 2017 року на засіданні Правління НСЖУ одностайно обрана першим секретарем спілки» [29].

Серед усіх членів НСЖУ є неймовірна кількість відомих та чесних заслужених журналістів України, які несуть великий вклад в розвиток спілки. Серед них можемо згадати одногolosно обраного головуючого Тернопільської обласної організації Національної спілки журналістів України у 2017 році Василя Тракало – це журналіст, письменник, громадський діяч, а

також «заслужений журналіст України (2002), член НСЖУ (2006), нагороджений премією імені Братів Лепких (2000), всеукраїнською премією «Золоте перо» (1994) та першою міжнародною премією Фонду імені Воляників-Швабінських вільного університету у Нью-Йорку (2001). Працював у редакція газет «Будівельник», «Перемога», «Нова доба», «Свобода». Автор повісті «Три кола пошани», роману «Колонія», публікацій в журналах «Сучасність», «Дзвін», «Тернопіль»» [39].

До списку відомих журналістів Національної спілки також входить Анатолій Скрипник – автор збірки оповідань «Світи, світи, старий маяк..», як письменник відомий в Україні, Грузії, Латвії тощо. У 1976 році працював кореспондентом у газетному виданні «Літературна Україна», редактором «Зелений світ». А з 1985 року член НСЖУ.

Автор низки монографій та збірок поезій, який написав понад сотню наукових праць у трьох країнах (Україна, Канада, Польща) Ярослав Стоцький. Працював у видавництві «Збруч», заснував газетне видання «Тернистий шлях» у 1989 році, редактор в видавництві «Астон». Написав близько п'ятнадцяти наукових видань на релігійну тематику, серед яких «Фонтан рефлексій», «Релігієзнавство», «Психологія релігії» тощо.

Полтавська поетеса, краєзнавиця та авторка пісень Шаповаленко Таїсія. Закінчила Вищі літературні курси Спілки письменників СРСР при Літературному інституті імені Горького. Працювала редактором газети «Витоки», з 2006 року редакторка інформаційного агентства «Укрінформ». Написала такі поезії, як «Здрастуй, ластівко», «Дівич-гора» тощо; співавторка фільму про ЧАЕС під назвою «Подорож пекельною рікою»; авторка краєзнавчого дослідження про купця, який проживав на Київщині, під назвою «Спадок Мецената».

Також до НСЖУ входять такі постаті, як громадський діяч Віктор Шпак, редакторка газетного видання «Українська газета в Італії» Маріанна Сороневич, начальник управління підготовки та поширення міжнародної інформації українського національного інформаційного

агентства «Укрінформ» Володимир Резніков та багато інших журналістів, які розвивають українську журналістику та дають їй можливість рости.

РОЗДІЛ II. ІСНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ ЖУРНАЛІСТІВ УКРАЇНИ – РОЗКВІТ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Діяльність журналістської організації у роки сучасності

За статистикою 1 січня 2017 року кількість членів Спілки журналістів України сягає близько 19 000 журналістів.

Функціонування НСЖУ забезпечує документообіг, у якому вказуються статус, права, обов'язки, співпраця, та, зокрема, підтвердження того, що спілка є незалежною.

У документації спілки:

1. Статут.
2. Квиток, який підтверджує членство в спілці.
3. Квиток професійного журналіста міжнародного рівня.
4. Кодекс етики журналіста.
5. Історичний документ створення організації.
6. Документ про надання національного статусу.
7. Указ президента про становлення Дня журналіста.
8. Указ президента про створення Дня працівників радіо, телебачення та зв'язку.

Розглядаючи документ «Статут» можемо зробити висновок, що це – папери, в яких детально описана інформація про спілку загалом, її ціль, первинну мету, права та обов'язки спілчан, принципи діяльності, з'їзди, найвищі керівні органи, конференції, правління, пленуми, секретаріат тощо.

(ДОДАТОК Л)

«Документ поділений на вісім розділів:

1. Назва, статус, професійна спрямованість, місцезнаходження.
2. Мета, завдання, основні форми діяльності.
3. Умови і порядок прийому в члени НСЖУ, вибуття із членів НСЖУ.
4. Правила та обов'язки членів НСЖУ.

5. Порядок утворення і діяльність статутних органів та їхні повноваження.

6. Джерела надходження, використання коштів та іншого майна. Порядок звітності, контролю, здійснення господарської та іншої комерційної діяльності, необхідної для виконання статутних завдань.

7. Порядок внесення змін і доповнень до статуту.

8. Порядок припинення діяльності НСЖУ і вирішення майнових питань, пов'язаних з ліквідацією» [29].

Квиток, який підтверджує членство в спілці – папери, за наявності яких є підтвердження членство у НСЖУ. (ДОДАТОК М).

Односпілчанами Національної спілки журналістів України стають громадяни не лише України, а й країн іншого походження, проте, існують єдині дві умови: наявність повних вісімнадцять років та досвід у роботі в сфері журналістики не менше одного року, наприклад, праця у газетному виданні, журнальному виданні, телебаченні, радіо, Інтернет-виданнях, видавництвах або ті, що працюють дотично до цієї професії чи сфери.

Для того, аби стати членом спілки існує процес відбору. Отже, потрібно для початку подати заяву, в якій йдеться про бажання вступу; наявність рекомендацій від двох членів НСЖУ, що особа, яка подала заяву варта бути учасником та не менш важливим кроком є представлення власних матеріалів, які написано самостійно.

«Члени НСЖУ сплачують вступний і щорічний членські внески у розмірі, що визначають правління регіональних організацій НСЖУ, а також щорічний внесок до Міжнародної Федерації журналістів у розмірі, що визначає правління НСЖУ» [29].

Квиток професійного журналіста міжнародного рівня – це, так зване, свідоцтво, в якому йдеться, що та чи інша особа є професійним журналістом, тобто підтвердження того, і є членом спілки журналістів на міжнародному рівні. Сам квиток видається МФЖ. «Одним з основних документів МФЖ

є Декларація принципів поведінки журналістів – звіт найважливіших правил професійної етики» [12]. (ДОДАТОК Н)

Для того, аби отримати членство існують такі ж умови, як і для членського квитка НСЖУ, тобто, варто написати заяву, в якій йдеться про бажання вступу, також обов’язково надати копію членського журналістського квитка НСЖУ, першу сторінку закордонного паспорта, дві кольорові фотографії, розміром 3х4, а також оплатити внесок.

«Строк дії Міжнародної професійної картки журналіста, виданої НСЖУ, становить два роки. Строк дії картки не продовжується. Навзамін видається нова на той самий строк» [30].

У міжнародних організаціях європейського походження, коли журналіст представив квиток, то таке явище є повністю достатнім для отримання потрібної інформації, допомоги та розміщення журналістських матеріалів у країнах Європейського Союзу. Також наявність квитка забезпечує безоплатне відвідування виставок, музеїв, різноманітних масових заходів тощо.

Проте, НСЖУ може відмовити у отриманні цієї карти за таких двох причин:

1. Дані, які не відповідають дійсності.
2. Наявні порушення правил журналістської етики.

Кодекс етики журналіста. У ньому йдеться про правила журналістської етики, наприклад, журналіст повинен служити інтересам суспільства, а не влади, висвітлення достовірної та правдивої інформації. Також у кодексі розповідається, що при порушенні цих правил, журналіст може позбутися права на членство у НСЖУ, МФЖ тощо.

Історичний документ створення організації – йдеться про історію створення спілки, підпис указу про існування. Тобто, підтвердження офіційного життя НСЖУ. Також такими історичними документами є Документ про надання національного статусу, коли у 1998 році Кабінет міністрів надав спілці статус національної. Указ президента про становлення Дня журналіста – розповідається, про день святкування цього

свята (6 червня). Тоді документ підписав перший президент України Леонід Кравчук у 1992 році. Указ президента про створення Дня працівників радіо, телебачення та зв'язку – ще один історичний документ, в якому визначено дату святкування професійного свята (16 листопада), підписав документ другий президент України Леонід Кучма 11 листопада 1994 року.
(ДОДАТОК П)

Станом на сьогоднішній день НСЖУ розділила по областях своїх представників, в яких є керівники, секретарі та спілчани НСЖУ. Загалом по всій Україні існує ще двадцять чотири штаби:

№	Область	Голова обласного штабу НСЖУ
1.	Чернігівська	Назаренко Олександр
2.	Чернівецька	Бобер Володимир
3.	Черкаська	Калиновська Тетяна
4.	Хмельницька	Лічман Петро
5.	Кримська	Хорошилова Людмила
6.	Вінницька	Паламарчук Василь
7.	Волинська	Савчак Михайло
8.	Дніпропетровська	Ковальчук Олексій
9.	Донецька	Калайтан Олена
10.	Житомирська	Бойко Віктор
11.	Закарпатська	Мещеряков Віталій
12.	Запорізька	Кузьменко Наталія
13.	Івано-Франківська	Боднарчук Лілія
14.	Кіровоградська	Мельник Петро
15.	Луганська	Панков Олександр
16.	Львівська	Климович Ярослав
17.	Миколаївська	Стеценко Микола
18.	Одеська	Работін Юрій

19.	Полтавська	Лопушинський Євген
20.	Рівненська	Тарасюк Володимир
21.	Сумська	Бойко Віктор
22.	Тернопільська	Тракало Василь
23.	Харківська	Голуб Олександр
24.	Херсонська	Долина Валерій
25.	Київська	Сорока Михайло

Табл.1. Обласні штаби та їх голови НСЖУ

Національна спілка журналістів України впевнено функціонує, додаючи до своєї спілки все більше нових журналістів, які зможуть продовжувати справу та місію попередників. Щоб стати спілчанином НСЖУ, потрібно подати заяву, рекомендацію та свої журналістські матеріали. Після отримання квитка кожному журналісту відкриваються двері у новий світ. Документи спілки – історичні дані, які підтверджують різносторонність українського народу.

2.2. Конкурси та нагороди спілки як професійний ріст журналістики в Україні

Діяльність НСЖУ завжди широкомасштабна. Кожного року, за сприяння Національної спілки журналістів України проводяться різноманітні конкурси та премії для журналістів України, які підтримують і допомагають розвивати українське телебачення, радіомовлення, газетні та журнальні друковані видання тощо. Об'єднання забезпечує свободу слова, надає гармонійний баланс у стандартах та надає законний прилисток журналістам.

«НСЖУ є засновником премій і творчих конкурсів, серед них: «Журналіст року», «Краща районна (міська, міськрайонна) газета», «Краща регіональна, обласна газета», «Кращий регіональний телеканал», «Краще регіональне радіо», «Краще регіональне інтернет-медіа», «Журналістська акція», «Краща первинна журналістська організація»,

«Краща обласна журналістська організація», «Кращий журналістський матеріал (фоторепортаж, серія) про події на сході України (війна)» та інші» [29].

Існують певні умови при проходженні різноманітних конкурсів у сфері журналістики, які організовує НСЖУ. Аби взяти участь у конкурсі, потрібно висунути у номінацію учасників, ЗМІ, до яких додаватимуться ініціали, домашні адреси, номери та електронні пошти. Якщо наявні рекомендації для конкурсантів, то це великий плюс. Щоб взяти участь також знадобляться журналістські матеріали, які віддають суддям, для того, щоб обрати переможця. Суддей обирає секретар Національної спілки журналістів України.

«Журі, залежно від якості творчих доробків, має право не присуджувати премії в окремих номінаціях і в межах затвердженого кошторису вводити заохочувальні, порушувати перед секретаріатом НСЖУ питання про перегляд розмірів премій. Заохочення може передбачати також участь переможців коштом НСЖУ в одному з виїзних заходів Спілки, серед яких – журналістські фестивалі» [29].

Результати конкурсів судді оголошують під час урочистого вечора 6 червня у День журналіста. Журналістські матеріали переможців публікуються на сайті.

Щороку відбуваються журналістські конкурси, які проводять НСЖУ, наприклад:

«Кращий журналістський матеріал (фоторепортаж, серія) про військові події на території України». Ціллю цього конкурсу являється нагорода журналістів, які виконують свої обов'язки, доносячи достовірну інформацію про те, що відбувається від початку війни в Україні, проявляючи цим неабияку сміливість.

Учасниками можуть бути журналісти, які підготували журналістські матеріали, фоторепортажі. «Подається один матеріал (або кілька матеріалів), що вийшли з 1 травня минулого року по 1 травня поточного: у друкованих

ЗМІ; на телебаченні й радіо: на цифровому носії; в інтернет-виданнях: принт-скрін інтернет-сторінки» [29].

Конкурс «Журналіст року». У номінації можуть бути працівники телебачення, радіомовлення, інтернет-видань, газетних та журнальних видань. Також на цей конкурс потрібно подати не менше п'яти матеріалів.

У ролі кращого журналіста може бути лише авторитетний та відзначений автор, у якого матеріали відповідають стандартам журналістики та «відблискують» оригінальністю. Важливо, щоб автор дотримувався своєї особистої думки та мав чітку позицію.

«Конкурс «Журналіст року» визначається в двох номінаціях:

1. національні ЗМІ;
2. регіональні (місцеві) ЗМІ.

Наступне змагання за номінацію «Кращий регіональний телеканал». Завдання конкурсу – сприяння розквіту місцевих або регіональних телеканалів, аби підтвердити їх доброчесність, дотримання стандартів, боротьбу з джінсою та жовтою пресою, аби підвищити свою авторитетність. Переможців визначає комісія за допомогою таких критерій, як «високі тиражі, рейтинги, популярність у читачів, слухачів, глядачів, використання медіа-новацій, сучасний дизайн, якісне технологічне виконання, наявність яскравих журналістських персоналій і командної роботи, проведення журналістських розслідувань, друк гострих матеріалів з проблем сьогодення, організація та виконання оригінальних та дієвих медійних акцій» [11].

Останнім конкурсом являється «Краща первинна журналістська організація». Учасниками цього конкурсу можуть бути перші організації Національної спілки журналістів України. Оцінюються учасники за такими критеріями, як розвиток та умови підвищення кваліфікації журналістів, захист журналістів за законом України, різноманітна участь спілчан у конкурсах, співпраця з іншими організаціями України та за її межами, творчий вклад у існування спілок.

За конкурси вручають нагороди журналістам, які дійсно цього заслужили. Однією із найважливіших є посвідчення заслуженого журналіста України. Почало існувати це звання ще на початку лютого 1982 року, яке мало назву «Заслужений журналіст УРСР». Після того, як Україна стала незалежною звання переформулювали.

«Нині звання надається Президентом України відповідно до Закону України «Про державні нагороди України». Згідно з Положенням про почесні звання України від 29 червня 2001 року, це звання надається: працівникам засобів масової інформації за вагомий внесок у розвиток вітчизняної журналістики» [9].

Правління НСЖУ створили золоту медаль українського журналіста, яку заснували під час п'ятдесятої річниці створення спілки. Таку нагороду вручали найстаршим учасникам організації, тобто ветеранам за великий вклад та розвиток НСЖУ. Проте, на жаль, така відзнака більше не вручається.

Ще однією відзнакою, яку більше не вручають є «Зірка української журналістики», яку було створено у 2004 році.

«До подань додавалися, крім характеристики, 15-20 кращих робіт претендента, які характеризують його високий професіоналізм, активну громадську позицію» [9].

«Почесний знак НСЖУ» – велика гордість для кожного із журналістів. Нею нагороджують переможців конкурсів, також державним та громадським діячам. У комплекті наявна «Почесна грамота НСЖУ», якою нагороджують обласні штаби організації за їхній вклад у розвиток.

Неабиякою важливою відзнакою для журналіста є «Почесна грамота КМУ». Нею нагороджують за виконання усіх професійних обов'язків, за творчий ріст журналіста, за роботу, яка оцінювалася в інтересах суспільства, а не влади, тобто вказують конкретні успіхи спілчан у сфері журналістики.

Отже, НСЖУ проводять безліч конкурсів, які допомагають журналістові професійно рости у своїй діяльності, мотивують працювати на благо

суспільства, аби стати авторитетним та робити відповідні внески для української журналістики.

2.3. Співробітництво НСЖУ із закордонними організаціями

«НСЖУ співпрацює з міжнародними організаціями та установами ООН, Європейського Союзу, Ради Європи, Міжнародної федерації журналістів, Федерації європейських журналістів, РБК (Репортери без кордонів), розвиває міжнародні зв'язки з асоціаціями та організаціями прес-служби інших країн. Співпраця у сфері професійної діяльності, обмін інформацією, організація журналістських обмінів (Польща, Білорусь, Китай, Литва, Німеччина, Італія)» [9].

Спілчани майже кожного місяця проводять майстер-класи разом із іноземними журналістами. В 2021 році проведено понад двадцять майстер-класів.

Наприкінці листопада проведено міжнародний майстер-клас «Шукайте емоцію». Його провів литовський журналіст Відмантас Балкунас разом із журналістами спілки за підтримки Фонду Конрада Аденауера.

Литовський журналіст розповідав «як зробити фотографії кращими, як спілкуватися з людьми, яких ми фотографуємо, та як знайти тему для своєї нової публікації» [29].

Вкінці жовтня пройшов вебінар про справжні випробування журналістської роботи, відколи з'явився Інтернету. Пройшов вебінар за участі литовського журналіста Дайніус Редзявічус.

А першого дня вересня пройшов «майстер-клас з надання домедичної допомоги для журналістів Запоріжжя, який був проведений на території рятувальної станції в районі Правобережного пляжу. Адже своєчасне та правильне надання першої домедичної допомоги не тільки рятує життя постраждалому, але й забезпечує подальше успішне лікування» [29].

11 травня відбувся курс під назвою «Як впровадити виробництво відео контенту в регіональних медіа», у якому журналіст Української правди Назарій Мазилюк розповів про весь процес створення відео та монтажу. Курс проведено до Європейського тижня цифрової грамотності.

А наприкінці березня 2022 року відбувся вебінар на тему «Медіаполе ЄС і війна в Україні», який організували Національні спілки журналістів України та Литви. Ціллю такого виступу є допомога та підтримка українських журналістів, які діють на європейському медіа полі.

Також в березні проведено онлайн-семінар для українських медіа, провів його американець Кріс Пост. За мету взято безпеку журналістів, які перебувають в місцях війни, яка триває на українських землях. Навіть під час тривоги представники ЗМІ намагалися вислухати ту інформацію, яка допоможе їм залишатися професіоналами у такій ситуації.

7 травня 2022 року у Албанії пройшла конференція, в якій йшла мова про війну на території України, іноземні журналісти розповідали, що про цю трагедію потрібно писати, аби весь світ побачив проблему. Відбулася конференція за підтримки Міжнародної Європейської федерації журналістів.

Німецькі колеги публікують у своєму щотижневому журнальному виданні «Журналіст» інформацію, яку надають їм журналісти України, таким чином підтримуючи. А також журналістська асоціація, яка знаходиться в Мюнхені підтримала українські медіа.

«П'ятеро українських журналістів і журналісток, потерпілих внаслідок широкомасштабного російського вторгнення до України, отримали допомогу від організації Journalisten helfen Journalisten. Це неурядова асоціація, зареєстрована в Мюнхені, допомагає журналістам в біді та їхнім родинам. Національна спілка журналістів України тісно співпрацює з асоціацією та спрямовує отримані кошти на підтримку українських колег» [29].

Перемогу грантової підтримки п'ятого травня 2022 року отримали українські журналісти-розслідувачі, оскільки Лондонський Фонд «Справедливість для журналістів» вирішили, що наразі розслідування, які

запропонувала їм українська сторона є найбільш оптимальними. Нагородою за участь є 465 тисяч доларів.

Цього ж місяця проведений тренінг за підтримки НСЖУ та ACOS Alliance (всесвітня спілка, яка надає захист журналістам). Увага тренінгу привернена до надання першої медичної допомоги, де відбуваються бойові дії.

Представники ЮНЕСКО від початку війни морально допомагають журналістам, які знаходяться на території України. «Проблеми, з якими в Україні стикалися журналісти та редакції, загострилися під час війни, а, разом і з тим, перед медійниками постали нові виклики. Саме тому сьогодні актуальною є всебічна підтримка колег. Про це ішлося в рамках міжнародної зустрічі в Центрі журналістської солідарності у Львові за участі представників Штаб-квартири ЮНЕСКО, яка пройшла 22 квітня.

У заході взяли участь керівник відділу ЮНЕСКО з питань свободи вираження поглядів та безпеки журналістів Гільєрмо Канела та радниця з комунікації та інформації та заступник секретаря Міжнародної програми розвитку комунікацій ЮНЕСКО Саорла Маккейб» [29].

Для захисту четвертої влади Шведська асоціація журналістів відправила 120 тисяч крон. Такі суми відправляють вже втретє, аби інформатори оволоділи захисними спорядженнями та надалі продовжували свою журналістську роботу.

Від початку повномасштабного наступу на Україну російські окупанти вбили близько двадцяти чотирьох медівників.

«Starlight Media створила перший мультимедійний проєкт Медіа Меморіал, щоб вшанувати пам'ять колег і показати історії українських та іноземних журналістів, які віддали життя за правду. Позаяк російська війна не шкодує нікого: ані українку Віру Гирич, журналістку «Радіо Свобода», ані ірландця П'єра Закжевскі, оператора з Fox News, ані американського журналіста The New York Times Брента Рено» [29].

Серед українських журналістів, які до кінця виконували свою роботу, показуючи всьому світу, що коїться насправді померли, через ракетний удар, який влучив по місті Київ, представниця «Радіо Свободи» Віра Гирич, маріупольська письменниця та керівниця літературного клубу «Азов'є» Наталя Харакоз, одеський хлопчина, який в майбутньому мав стати журналістом Максим Мединський, харківський журналіст та відеоблогер Ігор Гуденко, який зник безвісті, київська журналістка та блогерка Оксана Гайдар, яка померла разом із своєю мамою під час обстрілу російською артилерією, вбито разом із маленькою донькою випускницю факультету журналістики Валерію Глодан.

Загалом у Маріуполі втрачено зв'язок із двадцятьма журналістами, яких вважають зниклими безвісті.

Для того, щоб журналісти почувалися в безпеці ЮНЕСКО розробив курси, які варто оглянути кожному медійнику. «Навчальні курси будуть інтегрувати ресурси ЮНЕСКО, такі як посібник ЮНЕСКО-Репортери без кордонів «Посібник з безпеки для журналістів», який нещодавно був перекладений українською. Два таких центри відкрито в Івано-Франківську та Чернівцях» [25].

Також Національна спілка журналістів України розробила програму для того, аби моніторити та розглядати журналістів, які співпрацюють із загарбниками. Таких одразу будуть виключати із спілки, анулюючи посвідчення, яке підтверджує членство. Таку ідею запропонували Європейська федерація журналістів.

На жаль, такі випадки неодноразово траплялися. Серед зрадників-журналістів є організатор херсонського інтернет-видання Геннадій Шелестенко. «Херсонський вісник new на своїй Facebook-сторінці публікує пости про так звану «нову Україну» без «українського нацизму» [21].

Отже, співпраця Національної спілки журналістів із іноземними організаціями проходить із підтримкою українських журналістів під час війни на території України. Закордонні партнери проводять тренінги, конференції,

які допомагають почуватися у безпеці, також наявна матеріальна допомога, створено перший Медійни Меморіал для вшанування пам'яті загиблих журналістів від початку вторгнення російської армії.

2.4. Секретаріат та структура української спілки

Національна спілка журналістів є найбільшою громадською організацією на території України. Крилом цієї спілки є секретаріат, який виконує обов'язки центрального секретаря, тобто працюють та вирішують певні процесуальні питання. У спілці налічується вісімнадцять секретарів, які виконують свою роботу.

Головною або першою секретаркою НСЖУ є Ліна Куш – уродженка Донецька, працювала секретаркою у районній газеті «Вечірня Макієвка» та кореспонденткою у газетні «Голос України». «Має досвід тривалого співробітництва з міжнародними медіа: британським агентством новин Reuters і Українською службою BBC. Учасниця міжнародних програм обмінів, семінарів і тренінгів: Community Connections, 2000, USA; BBC Training for EuroAsia Journalists, 2003, Istanbul; Writing about Elections, Thomson Reuters Training, 2006, Kyiv; Hostile Environments and First Aid, 2014, Kyiv; Herbstakademie, Moldova-Institut Leipzig, 2014, Leipzig-Berlin; Expert Meeting, Moldova-Institut Leipzig, 2016, Chisinau-Leipzig-Berlin» [7].

А наприкінці травня 2017 року її було обрано першою секретаркою Спілки журналістів.

Олександр Бриж, який також є уродженцем Донецька, працює головним редактором газети «Донбас», яка видається ще з 1917 року. Написав такі книги, як «Золотий ледоруб», «Туристські маршрути Донеччини». До 2016 року був головою Донецької обласної організації НСЖУ. Також отримав нагороди «Орден «За заслуги» II та III ступенів, почесне звання «Заслужений журналіст України», медаль «За трудову доблесть». 3 листопада 2014 року став лауреатом премії за захист свободи слова імені Ігоря Лубченка» [17].

Третім секретарем є миколаївський директор «Коледжу преси та телебачення», також являється керівником Асоціації молодіжної преси України.

«Автор концепції і творець в 1993 році Коледжу преси та телебачення – першого в Україні вищого навчального закладу 2-го рівня акредитації, який готує бакалаврів інформаційної діяльності. Впроваджено адаптовану концепцію світової моделі підготовки фахівців для медіа з урахуванням місцевих особливостей» [29].

Рівненський журналіст та медіатренер та консультант Ради Європи з питань друкованих засобів масової інформації Віталій Голубєв. Написав у різних версіях (друкованих та електронних) методички для журналістів. «Двічі (у 2017 та 2018 рр.) статті Віталія Голубєва потрапляли до ТОП-15 найпопулярніших матеріалів року на інтернет-ресурсі «Media Sapiens» [33].

Володимир Данилюк, який народився у Луцьку, пропрацював у газетному виданні «Молодий лєнінець» та «Віче», «Волинська газета», «Київські відомості», «Команда», «Україна». «За успіхи, досягнуті на ниві української журналістики, нагороджений почесним званням «Заслужений журналіст України», Почесною грамотою Верховної Ради України, Почесною грамотою Кабінету міністрів України, почесними грамотами облдержадміністрації, обласної ради, Національної спілки журналістів України» [29].

Криворізька журналістка та громадсько-політична діячка Ольга Куліш. Була відповідальною продюсеркою телеканалу «12 канал». Разом із іншими журналістами розвивала Волинське державне телебачення. Наприкінці травня 2017 року її обрали на посаду секретарки НСЖУ. Також являється головою Волинського прес-клубу та «ініціаторка проведення багатьох проєктів, спрямованих на розвиток волинської журналістики. Керівниця представництва ВБФ «Журналістська ініціатива» у Волинській області» [29].

Секретарями НСЖУ також є одесит Віктор Весілик – кореспондент каналу «Рада», Константин Григоренко, який являється редактором газетного

друкованого видання «Обрій», редакторка радіо «На дотик» Людмила Долженко, заслужена журналістка України Валентина Душок, журналіст та керівник новинної агенції «Українські новини» Денис Іванеско, захисник прав журналістів, який написав книгу «Сотий день полону» Валерії Макеев, колишня головуюча Івано-Франківської обласної організації НСЖУ Вікторія Плахта, київський блогер Сергій Лямець, кримчанин, за яким розшукувала поліція росії за висвітлення правдивої інформації про незаконні вчинки Микола Семена, членкиня правління НСЖУ Зоя Шарикова та донецький журналіст Сергій Шевченко.

Національна спілка журналістів України складається не лише із секретаріату, а й з голови правління, тобто Сергія Томіленка, який керує роботою усього правління (в тому числі секретаріату), ревкомісії та контролює роботу першої секретарки НСЖУ Ліни Куш.

Існують також спілчанські організації, наприклад, Благодійний фонд «Ветеран преси», який створено ще у 1998 році. Головою цього фонду є авторка книги «Я любив малювати» Людмила Ольховська, також вона є директором ВГО «Український журналістський фонд».

До списку громадських організацій НСЖУ входить Асоціація медіа-юристів, яка створена в 2005 році зі статусом незалежної. У ній об'єднані юристи, які працюють для захисту медійників. Цю організацію вважають єдиною в Україні, яка є членом у всесвітньому середовищі.

Журнал або часопис «Журналіст України», який заснований НСЖУ та Університетом імені Тараса Шевченка ще у 1975 році. Мова, якою видається часопис – українська, видається раз в два роки, тобто шість номерів за рік. Аудиторією є медійники, на яких спрямована основна тематика. Наповнюють журнал українські та закордонні провідні журналісти. На посаді головної редакторки є Ольга Войцехівська.

Та останньою організацією спілки можна вважати «Журфонд», який офіційно зареєстрований у 1993 році у Дніпропетровській області. Головуючим назначили Олександра Давидова.

Не менш важливі члени НСЖУ є апарат цієї організації. До нього входять «помічник голови Микита Головченко, керівник прес-служби Світлана Яцишина, бухгалтер Галина Романюк, заступник бухгалтера Надія Моравецька та інші.

Отже, структура спілки є важливим показником організованості та успішності. Станом на 2022 рік НСЖУ складається із понад дев'ятнадцяти тисяч членів, які працюють у секретаріаті, апараті та головуючими регіональних організацій, які поділені по областях України.

РОЗДІЛ III. ФУНКЦІОНУВАННЯ НСЖУ У ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ОБЛАСТЯХ

3.1. Діяльність спілки в західних областях території України

Обласні організації Національної спілки журналістів розпочали своє існування від початку створення об'єднання. На території західної України їх налічується вісім, а сама Чернівецька, Закарпатська, Івано-Франківська, Тернопільська, Хмельницька, Львівська, Рівненська та Волинська.

Чернівецький осередок НСЖУ перед з'їздом журналістів України. Тоді були присутні понад двадцять журналістів-делегатів, які прийняли рішення про створення організації. Перший голова ЧОО НСЖУ був редактор загальнополітичного газетного видання «Буковина у Радянщині» Кузьма Демочко.

«Упродовж діяльності спілки на Буковині обласну організацію журналістів очолювали відомі творчі особистості – керівники місцевих засобів масової інформації, зокрема Петро Леонтійович Романюк, Михайло Степанович Лазаренко, Григорій Львович Шабашкевич, Петро Миколайович Радавчук. У часи незалежної України головами обласної спілки працювали: Богдан Володимирович Загайський (1900-1997), Тарас Прокопович Шевчук (1997-2001), Георгій Георгійович Терон (2002-2015), Тетяна Петрівна Смолдирева (2015-2017)» [29].

Наприкінці лютого у 2017 році головуєчим ЧОО НСЖУ став Володимир Бобер, а секретаркою було обрано Ларису Раренко.

У цій обласній спілці членами є більше трьохсот медійників.

Завдяки об'єднанню у Чернівцях існують ще чотири первинні організації, які залежать від НСЖУ. До їх складу входять ПАТ «НСТУ», в якій налічується п'ятдесят членів та секретаркою є Любов Годнюк. Також Сокирянська організація Спілки журналістів є одною з перших, головує у ній Ростислав Бузило, редакція обласного друкованого видання «Зоріле Буковиней», у управлінні бере участь Діана Тома, яка під керівництвом

має двадцять двоє осіб. І остання організація – ТОВ «Телерадіокомпанія А. С. С.», її очолює Людмила Григорчук.

Чернівецькі журналісти, які входять до Спілки журналістів беруть участь у конкурсах, конференціях, майстер-класах, семінарах, обговореннях. Також проходять змагання, підсумки яких оголошують в День журналіста. Спряє таким конкурсам осередок об'єднання газета «Буковина» та Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича.

Закарпатська обласна організація, керуючим якої є Віталій Мещеряков – генеральне керівництво ПАТ НСТУ «Закарпатська регіональна дирекція». Його було обрано головою у 2017 році на останньому з'їзді журналістів.

Сама організація функціонує як колективний орган. Робота об'єднання відбувається із дотриманням журналістських стандартів та етики. Проте, попри професійні навички спілчан головуючий ЗОО НСЖУ повідомив про те, що у їхньому оточенні є псевдожурналісти. Така заява дозволила відрізати їх від спілки та діяльності.

З 2018 року Закарпатська організація бере участь у захисті журналістів від осіб, які перешкоджають виконанню професійної діяльності, після того, як скоєно напад на кореспондента телеканалу СТБ Віталія Глаголу.

22 листопада 2019 року проведено програму обмінів журналістів у співпраці із Media Development Foundation для того, аби медійники обмінялися досвідом.

Цього ж року наприкінці грудня відбувся вебінар «Журналістська солідарність: чому напади на працівників ЗМІ не об'єднують журналістів?». Спікерами були голова НСЖУ Сергій Томіленко та голова ЗОО НСЖУ Віталій Мещеряков.

Також щороку відбувається турнір із міні-футболу. Участь у ньому беруть шість команд медійників. «Організували змагання Обласна організація профспілки працівників культури, Закарпатське обласне відділення Національного олімпійського комітету України та Закарпатська обласна організація Національної спілки журналістів» [23]. А 6 червня 2021 року

проведено конкурс на кращий журналістський матеріал серед працівників медіа Закарпатської області.

Від 24 лютого 2022 року ЗОО НСЖУ регулярно проводить збір коштів для Збройних Сил України для забезпечення потрібною зброєю та інструментами.

Спілка журналістів Івано-Франківської області функціонує від 1957 року. Головою являється Лілія Боднарчук. Працює на обласному телеканалі «Галичина» та веде телепрограму «Вісті».

«До з'їзду Спілки журналістів 1959-го тривав організаційний період. Тоді ж вона стала Станіславським обласним відділенням Спілки журналістів УРСР. Першим його головою обрано головного редактора газети «Прикарпатська правда» Ігоря Сербіна, першим відповідальним секретарем – Семена Пудла. В числі перших членів Спілки були такі відомі журналісти й громадські діячі, як Андрій Зацерковний, Олександр Лісовський та Михайло Лев. Опісля перейменування Станіслава на Івано-Франківськ обласна організація стала називатися Івано-Франківським відділенням Спілки журналістів УРСР (1963–1971), з 1972-го – Івано-Франківською обласною організацією Спілки журналістів УРСР, з 1998-го – Івано-Франківською обласною спілкою журналістів Національної спілки журналістів України» [25].

На сьогоднішній день в Івано-Франківській спілці функціонує понад п'ятсот спілчан. Серед них є досить відомі особистості, наприклад, Михайло Андрусак, Роман Голод і Василь Марчуків, Степан Хороб та близько півсотні наукових кандидатів.

«Тридцять шість членів НСЖУ удостоєні почесного звання «Заслужений журналіст України», троє – «Заслужений працівник культури України», двоє – «Заслужений працівник освіти України», двоє – «Заслужений лікар України»; майже 30 спілчан нагороджені медаллю «За заслуги перед Прикарпаттям». Є серед журналістів орденоносці: Ольга Бабій,

Михайло Березовський, Михайлина Боднар, Богдан Галюк, Андрій Зацерковний, Василь Назарчук, Мирослав Попадюк» [25].

За сприяння обласної організації було видано посібник «Журналісти Прикарпаття». У книзі опубліковано деякі відомості про створення НСЖУ, розвиток та діяльність.

Щороку проводяться виставки з творчої діяльності журналістів-спілчан, які виставлені у Івано-Франківському краєзнавчому музеї. Також з 2018 року обласна організація співпрацює із УГКЦ та проводять щорічний форум під назвою «Церква і журналістика».

Створено змагання, які зветься «Золоте перо Прикарпаття», у якому 6 червня нагороджують журналістів за їхній професіоналізм.

Наступною обласною організацією є Тернопільська, керуючим став Василь Тракало. Про спілку згадується на початку грудня 1958 року. Вперше про організацію написали редактори газетного видання «Вільне життя» під час з'їзду журналістів.

«Хроніка наступних випусків ВЖ свідчить, що згадане оргбюро провело цілу низку зустрічей, фестивалів, читацьких конфеденцій у Бережанах, Підгайцях, Чорткові, у Тернопільському парку культури та відпочинку імені Тараса Шевченка та в міському будинку культури. Було скликано також два обласні з'їзди робітничого активу. У цих масових акціях брала участь робітничо-студентська молодь, редактори газет із сусідніх областей, письменники та митці з Києва, Львова, Хмельницького, Кам'янця-Подільського, Чернівців, Тернополя» [40].

Наприкінці 2017 року за сприяння обласної організації було відчинено первинний журналістський музей у Баворові. До колекції музею наявні перші українські газети, відомості про діяльність відомих журналістів. «Ідею створення такого музею запропонував редактор газетного видання «Кременецький вісник» Богдан Свіргун» [41].

Великим потрясінням та одночасно радістю став Закон України «Про реформування державних і комунальних засобів масової інформації».

Неймовірна кількість газет занепали та перестали існувати, наприклад, районні Гусятинські та Бережанські. «Збаразька газета «Народне слово» стикнулася з фінансовими проблемами. Проте, наразі НСЖУ допомагає їм знову розвиватися». [14].

ТОО НСЖУ з 2014 року допомагає у зборі коштів та гуманітарній допомозі для Збройних Сил України, після вторгнення росії на українські землі.

«Статистика свідчить, що 2007 року в Тернопільській обласній організації, що є структурним підрозділом всеукраїнського творчого об'єднання – Національної спілки журналістів України, налічувалося 345 працівників газет, радіо і телебачення, ветеранів преси та позаштатних авторів. Нині – понад 700 спілчан» [40].

Більше 500 журналістів приєдналося до Хмельницької обласної організації Національної спілки журналістів України. Існує чотири організації, які залежать від ХОО НСЖУ. Першою являється Нетішинська, яка була реформована в структурну одиницю. Також створені газетні видання «Перспектива», «Вісник Нетішина» та «Енергобудівник».

«Спілчани активно долучаються до різноманітних конкурсів, на які подають свої творчі доробки, беруть участь у семінарах, тренінгах, спортивних заходах. На базі Інформцентру Хмельницької АЕС і газети «Перспектива» проводиться конкурс серед юних журналістів. Спілчани ведуть пропаганду фізичного загартування й самі беруть участь у багатьох спортивних заходах. Зокрема, з ініціативи журналістів газети «Перспектива» запроваджено традиційний міні-турнір з футболу. Щороку в ньому беруть участь від 180 до 250 прихильників цієї гри. Самі спілчани неодноразово сходили на найвищу гору України Говерлу, а 2002 року фотокореспондент Валерій Валуєв у День Незалежності здійснив стрибок з Говерли на парашуті. Згодом він з'їхав з неї на велосипеді. Саме за підсумками всебічної діяльності 2003 року Нетішинська міська організація Національної спілки журналістів України визнана найкращою первинною в області» [36].

Також організація є організатором та учасником щорічного обласного літературного фестивалю «Єднаємось словом». Протягом 2012-2018 років за великий творчий вклад в журналістську діяльність спілки було нагороджено грамотою спілчан-ветеранів, до цього списку увійшли Петро Маліш та Віктор Гусаков та ще шістдесят осіб. Також спілчани влаштовують регулярні збори коштів від 2014 року для українських військових, допомагаючи їм. А з 2015 року організовано близько сорока поїздок на східну територію України, де відбуваються й досі бойові дії.

«У листопаді 2017 року в Києві в Центральному будинку офіцерів ЗСУ відбувся благодійний концерт артистів-волонтерів ГО «Ми переможемо», приурочений до Міжнародного дня волонтера і Дня Збройних Сил України, у березні 2018 року – концерт-звіт «Ми переможемо» у Хмельницькій обласній філармонії» [36].

Обласна організація співпрацює із польськими медіа, які розповсюджують інформацію про повномасштабну війну в Україні.

Львівська обласна організація НСЖУ розпочала своє існування. Нині керівником являється Ярослав Климович, який вів програми «Село і люди» на каналах львівського телебачення.

За дійства спілки створено львівський прес-клуб під назвою «З перших вуст». Там відбуваються вебінари, круглі столи, конференції, переговори тощо.

Організаціями, які залежать від угруповання є телекомпанія «Міст», львівське державне радіо, телекомпанія «Броди», «Сокаль», західний регіональний відділ Укрінформу, редакції газети «Львівська пошта», «Український меморіал», «Благовіст», «Газета по-українськи», «Львівська газета», «Експрес», «Високий замок», «Львівський залізничник», «Джерела Трускавця», «Новини Самбора», «Нафтовик Борислава», «Голос відродження», «Воля народу», «Народна думка», «Галицька зоря», «Новий час», «Народне слово», «Громада», «Наш край» та багато інших.

Львівською організацією було проведено такі конкурси: наприкінці 2018 року «Репортери надії в Україні»; конкурс періодичних і друкованих видань для дітей; фотоконкурс «Країна змін»; конкурування «Репортери для громадян»; форум «Професія – журналіст. Нові акценти».

Після створення Рівненської обласної організації у 1959 році, її керуючим став Михайло Медяних – журналіст та редактор газетного видання «Червоний прапор». Нині спілку очолює журналіст Дмитро Тарасюк.

Організація конкурсів – перше за що взялися очільники, вважаючи, що важливо нагороджувати вмілих та відданих журналістів. Щороку проводяться конкурси «Журналіст року», «Фотожурналіст року», «Газета року», «Дизайн року», «Краща електронна версія газети», «Телекомпанія року», «Радіо року», «Телеоператор року», «Режисер року», «Краща первинна журналістська організація». Переможці конкурсів у майже двадцяти номінаціях відзначаються дипломами секретаріату РОО НСЖУ, кубками. А найкращій первинній журналістській організації, окрім спеціального диплома, вручають перехідний кубок імені Володимира Шишкова – людини, яка упродовж 25 років беззмінно була відповідальним секретарем обласної організації НСЖУ» [33].

Створено змагання для журналістів-автомобілістів та після цього почав існувати Автомобільний клуб журналістів України. Проводиться виставка репортажів «Рівне: день за днем». Завдяки цьому йде символічне підсумування року, виставлячи понад 500 робіт.

З 2015 року існує серія книг, у якій ознайомлюються із відомими рівненськими діячами «Золоті імена Рівненщини». Наразі у РОО НСЖУ налічується понад п'ятсот членів та приблизно шістдесят первинних організацій.

У квітні 1959 року було започатковано Волинську обласну організацію НСЖУ. Її головою нині вважається Михайло Савчак.

«За підтримки голови облдержадміністрації Героя України Анатолія Француза почалося будівництво Міжнародного оздоровчого центру

журналістів «Світязь» (ідея будівництва належала Василю Простопчуку – незмінному редакторові молодіжки (згодом громадсько-політичний тижневик «Віче»). Також у ці роки започатковано два престижних творчих конкурси – «Любіть Україну» та «Професіонал», які до 2017 року фінансувала обласна влада» [33].

З 2015 року на території бази «Пролісок» організовують журналістський волинський фестиваль, літературні вечори та читання «Заповідаю довго жити», а також творчі звіти журналістської діяльності.

ВОО НСЖУ співпрацює із журналістами та медіа Польщі, Білорусі, Азербайджану, Литви та Латвії, з якими регулярно обмінюються досвідом та публікаціями матеріалів, беручи участь у міжнародних конкурсах із журналістики та спортивних змаганнях.

Обласні організації, які знаходяться в західній території України активно беруть участь у розвитку журналістики. Вони співпрацюють із іноземними медіа, обмінюються знаннями та досвідом. Допомагають Збройним Силам України фінансовою та інформаційною підтримкою; проводять всеукраїнські та міжнародні конкурси, конференції, вебінари та круглі столи.

3.2. Досягнення НСЖУ в центральних та східних областях України

Вінницький обласна організація НСЖУ складається із понад шестисот медійників. Її заснували у 1957 році. У Вінницькій області у ті часи функціонували два газетних видання «Плем'я Вінниці» та «Правда Вінниці».

Під час першого з'їзду журналістів НСЖУ для Вінницької організації було обрано відповідального редактора газети «Радянська Україна» Івана Педанюка.

Нині головою ВОО НСЖУ став Василь Паламарчук, редактор газети «Вінничина».

У 1982 році вінницькі журналісти створили клуб під назвою «Золоте перо», у якому відбували конкурси серед творчих журналістів.

А також «Члени клубу підтримували зв'язки з космонавтами, адже кілька вінницьких підприємств виготовляли унікальну продукцію для космічних кораблів і герої космосу, які були частими гостями міста, запрошували їх до себе в гості й журналісти» [29].

Аби надати певну мотивацію для журналістів створили щорічні конкурси, наприклад, «Золоте перо», «Визначний журналіст року», «Найкраща журналістська організація» та «Газета року». У 2016 році відкрито нову премію, яка зветься «Відкриття року», у номінації взяли участь новостворені організації, редакції друкованих видань, окремо журналісти.

«Одним із вдалих проектів обласної організації журналістів, який активно підтримало управління у справах преси та інформації облдержадміністрації став обласний творчий конкурс «Вінниччина – очима редактора». Він стартував 18 грудня 2010 року в Немирівському районі, коли редактор місцевої газети «Прибузькі новини» Тетяна Котик приймала колег – редакторів з усієї області. Їй було що показати: в приміщенні – сучасний ремонт, тепло й затишно, оновлена комп'ютерна техніка, є своя друкарня» [29].

Кіровоградська ОО НСЖУ відкрили на початку травня 1958 року, а керівником обрали Василя Сторожука. Очолювали спілку також такі відомі особистості як «Анатолій Безтака, Марія Іванова, Валерій М'ятович, Віктор Іщенко, Ігор Філіпенко, Ігор Леус, Петро Мельник, Олена Роміцина, Дмитро Кобець, Валерій Лебідь, Марія Лебідь, Микола Шворак, Ірина Балашова, Руслана Сорока, Юрій Яровий, Олена Нікітіна, Володимир Белінський, Ольга Полякова» [17].

На початку ХХІ століття осередок засновував нові конкурси та фестивалі, аби розвивати журналістську діяльність, зокрема було створено фестиваль «Осінні зерна», який відбувається з нагоди святкування ювілеїв визначних діячів України.

Життя спілчан супроводжується різноманітною участю у розвитку довкілля, спорту, пам'яті історії (організація конкурсу «Палає свічка пам'яті»)

та культури. При потребі вони виходять на мітинги, які спрямовані на захист діяльності у цій сфері.

Співпрацюють із американськими проєктами USAID і DOBRE, в яких йдеться про ефективність децентралізації в Україні. Відбувається обмін знаннями та досвідом, розглядається та аналізується робота ЗМІ.

«Обласна спілка журналістів активно долучилася до реалізації загальнонаціонального проєкту реформування державних і комунальних ЗМІ. Активісти обласної організації, члени її правління спільно з керівництвом, секретарями НСЖУ провели низку консультативно-інформаційних заходів, семінарів, тренінгів та майстер-класів, забезпечили колективи редакцій консультативним, нормативним та довідковим матеріалом, надавали консультації на прямій телефонній лінії. Свідченням плідної співпраці з редакціями друкованих ЗМІ, органами державної влади та місцевого самоврядування став той факт, що станом на 1 січня 2019 року за результатами реформування Кіровоградська область визнана Держкомтелерадіо найкращою в Україні» [9].

Про першу організацію полтавських журналістів написали ще у 1921 році в друкованому виданні «Вісті», тоді у ній існувало менше вісімдесяти осіб. Про ПОО НСЖУ розповіли у 1957 році, її очолював Леонід Думенко, зараз Євген Лопушинський. У цій спілці існує чиненнайбільше первинних ооганізацій – 39.

«Полтавці стали активніше організовувати й проводити заходи, основна мета яких – популяризація й захист професії журналіста. Приклад – флешмоби пам'яті Павла Шеремета. Представники мас-медіа збираються в центрі міста, вшановують хвилиною мовчання вбитого колегу. Тримавши в руках його фотографії та гасла «Журналістика – (не)безпечна професія», «Вимагаємо знайти вбивць Павла Шеремета!», «Ні – фізичному знищенню журналістів», «Незалежне слово – у незалежній країні», журналісти йдуть вулицями міста, спілкуються з полтавцями, роздають їм тематичні матеріали» [3]. А в День пам'яті загиблих журналістів – виходять на вулиці з плакатами –

нагадуваннями про Георгія Гонгадзе, Вадима Бойка, В'ячеслава Веремія, Ігоря Александрова та інших. У Полтаві є і пам'ятний знак на Алеї журналістів, до речі, аналога якої в Україні, здається, немає. Учасники акції покладають квіти, запалюють свічки, лампадки, згадують загиблих, а разом з ними – і колег-земляків, які відійшли у Вічність» [32].

Діяльність Полтавської організації є неймовірно різноманітною та продуктивною, от у 2013 році було вигадано конкурс «Слово до слова». Цього ж року відбулася перша виставка фоторепортажів «Покликання – журналіст». Загалом члени спілки організовують круглі столи, конференції, вебінари, курси для починаючих журналістів, організовують спортивні конкурси та мирні зібрання.

Щотижня відкривають збір коштів та продуктів харчування, гігієни для Збройних Сил України. У 2014 році відбувалися поїздки на східну територію України, в якій відбувалися бойові дії, для того, щоб донести правдиву інформацію до суспільства.

«15 листопада 1957 року розпочав своє існування Черкаський осередок НСЖУ, тоді у членстві було лише одинадцять медійників. А за підрахунками на 2012 рік спілчан стало 522» [10]. Головою став військовий та заступник редактора друкованого видання «Правда Черкащини» Іван Матвієнко.

«Найчисельнішими первинними організаціями НСЖУ є Черкаська міська (75 членів), при Черкаській обласній державній телерадіокомпанії (72 члени), Смілянська міськрайонна організація (34 члени)» [37].

Про первинні організації та відомих журналістів написано в 2003 році у бібліографічному покажчику під іменем «Черкаські журналісти». У ньому налічується біографія понад шестисот журналістів рідного краю, які розвивали журналістську діяльність від початку створення спілки.

Також за сприяння організації було створено експозиційну залу у Черкаському краєзнавчому музеї. Там розташовані монументи, які «розповідають» про історичну журналістику, про основні етапи цієї сфери.

Кожного року ветеранам журналістики виділяють один день, щоб привітати їх та вручити нагороди. Для «творців» професії створюють урочистості, вручають нагороди за довгу і плідну працю. Також безкоштовно виділяють деякі із газет («Дім, сад, город», «Нова доба», «Черкаський край» тощо).

««Телефон довіри» № 37-23-01 Черкаської обласної організації НСЖУ створено з метою більш оперативного реагування на факти перешкоджання свободі слова та порушення професійних прав журналістів. «Телефоном довіри» можуть скористатися для повідомлення про факти перешкоджання свободі слова, порушення професійних прав журналістів працівники засобів масової інформації, позаштатні автори та окремі громадяни, які можуть навіть не вказувати свої прізвища, якщо побоюються переслідування за критику з боку порушників свободи слова й професійних прав журналістів. Організаційне забезпечення та загальне керівництво роботою «Телефону довіри» здійснює секретаріат правління Черкаської обласної організації НСЖУ» [32].

Спілка співпрацює із іншими організаціями для того, щоб підтримувати та розширювати зв'язки. Такою організацією являється Федерація футболу Черкаської області. Їх співпраця полягає у проведенні конкурсу на найкращий матеріал у ЗМІ про спортивні змагання, конкурси тощо. А «13 вересня 2011 року ОО НСЖУ вклала угоду з навчальним центром «Оршанець» про сприяння проведенню щорічного конкурсу Державної прикордонної служби України «Смарагдова ліра» в номінації «Журналістика»» [32].

До східних областей України входять три, це – Харківська, Луганська та Донецька.

Найбільшою обласною організацією Харківщини являється ХОО НСЖУ, яка заснована у 1959 році.

Включно з 2014 року займається допомогою для учасників бойових дій, регулярно проведені поїздки на передову, щоб і надалі розповідати світу, що коїться у Україні. Проводяться постійні мітинги для того, щоб захистити

журналістів від несправедливих осіб, які заперечують правомірність ЗМІ, наприклад, 13 січня 2019 року на знімальну групу ТРК «Сігма» скоєно напад, внаслідок чого зламано штатив та камеру, а також накладено тілесні ушкодження на оператора; напад на знімальну групу телеканалу СТБ, яких облили невідомою речовиною, яка здійснила опіки.

Ще однією гордістю для ХОО НСЖУ є найбільша кількість видавців у спілці. Таким чином станом на 2020 рік у Харківському осередку кількість видавців сягає 910.

29 січня проведено всеукраїнське обговорення Закону України «Про медіа». «Проект Закону «Про медіа» має на меті створення єдиної системи регулювання у сфері медіа та приведення українського законодавства у відповідність до Директиви ЄС про аудіовізуальні медіапослуги згідно з Угодою про асоціацію з ЄС та стандартів Ради Європи. Обговорення організовує Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики у співпраці з проектом «Європейський Союз та Рада Європи працюють разом для підтримки свободи медіа в Україні»» [34].

Відбувається й співпраця із закордонними ЗМІ (польськими) для того, щоб забезпечити світ від дезінформації. Таку заяву було ухвалено на польсько-українському форумі журналістів в Казімеж-Дольни.

24 березня 2020 року «Міжнародна федерація журналістів інформує про ініціативи журналістських спілок з усього світу. Особливо з тих країн, у яких епідемія набула великих масштабів. НСЖУ напрацьовує пропозиції до Уряду щодо підтримки українських медіа. У регіонах (Луцьк, Харків, Одеса) осередки допомагають редакціям засобами захисту» [34].

У листопаді 2021 року у співпраці з Європейською федерацією журналістів організовано курс «У фокусі – Крим». Засновано ці слухання для більшого і розширенішого опису кримської тематики.

На початку 1957 року заснували Луганську обласну організацію Національної спілки журналістів України. Осередок журналістів має неабиякі причини для гордості, бо у газеті «Обрій», яка являється первинною

організацією, у 1967 році було надруковано два вірші Василя Стуса. До перших також входять редакції газет «Правда Луганщини», «Прапор перемоги», «Молодогвардієць».

З 2017 року включно проводяться семінари із європейськими стандартами для працівників ЗМІ, наприклад, «управління юстиції провело семінар для працівників ЗМІ «Правові основи діяльності ЗМІ. Підвищення правової культури журналістів. Запровадження європейських стандартів свободи слова в ЗМІ. Роз'яснення правил застосування на практиці національного законодавства в інформаційній сфері та європейських законодавчих актів, ратифікованих Україною»» [27].

«Після прийняття Закону України «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації» проведено конференцію, щоб ознайомити журналістів, які працюють у редакціях газетних та журнальних видань із новими правилами існування» [15]. Таку ініціативу проявили керівники проєкту «Свобода медіа в Україні». Також разом із цим проєктом проведено ще один курс під назвою «Як розвивати свою газету: перші кроки після реформування».

16 листопада 2017 року у гості до спілки вперше приїхали представники ООН. На конференції можна було дізнатися про те, як функціонує велика організація, її права, обов'язки.

В березні 2018 року проведено семінари за підтримки проєкту USAID «Громадяни в дії», де розповідали про те, як створити громадську організацію, де взяти на неї ресурси, а також етапи її розвитку; в 2019 році організовано всеукраїнську нараду для редакторів усіх ЗМІ; 27 лютого 2020 року відбувся практичний курс для редакторів роздержавлених газет, який влаштовує Європейська спілка журналістів.

«Чимало наполегливості виявлено при розширенні теле- та радіомовлення на непідконтрольну територію, роздержавленні преси, утвердженні журналістських стандартів, налагодженні відносин з Укрпоштою, іншими партнерами, Луганським земляцтвом і колегами-переселенцями в

Києві. Журналістка Тетяна Вергун, плідно продовживши естафету Людмили Соколенко, очолила «Луганський прес-клуб», розширила його діапазон, залучила сюди й блогерів. Проводяться популярні зустрічі з різними фахівцями, відомими колегами, обговорення їхніх робіт» [27].

Восени 2016 року Микола Токарський став очільником Донецької ОО НСЖУ, яка розпочала своє функціонування з січня 1959 року, того часу директором був редактор газети «Радянська Донеччина» Володимир Сіробаба.

Нині у спілці налічується приблизно 1700 членів, яких об'єднали у більше ста осередків. «Окрім Володимира Сіробаби, організацію очолювали Микола Гончаров, Анатолій Гененко, Андрій Зоненко, Анатолій Кравченко, Петро Новіков, Володимир Веселов, з 1996 року нею керував секретар НСЖУ, головний редактор регіональної газети «Донбас» Олександр Бриж. Відповідальними секретарями – першими заступниками голів були Борис Герценов, Людмила Макаренко, Альфонс Ярмаль, Павло Богданов, Борис Мосьпан» [20].

Покращення української журналістики – перше завдання ДОО НСЖУ. Відбувалися конкурси, змагання, семінари, круглі столи, такрж був професійний обмін журналістами із польськими ЗМІ. За даними 2019 року у організації тридцять два медійники мають відзнаку «Заслужений журналіст України», ще десять – «Заслужений працівник культури України».

Також за сприяння НСЖУ у Донецьку в 1990 році побудовано пам'ятник загиблим за справедливість журналістам, «а 26 жовтня 1999-го – меморіальні дошки з іменами фронтовиків – журналістів і письменників. Їм присвячено два видання книжки «Солдати слова», а також збірник, у якому розповідається про 415 ветеранів війни; 62 з них полягли на полях битв, 319 померли від ран і хвороб після Перемоги» [5].

Осередки НСЖУ східних та центральних областей України впевнено борються за справедливість у журналістиці та її працівників, виходять на мирні протести для захисту медійників від людей, які перешкоджають їхній професійній діяльності; щорічно влаштовують конкурси до Дня журналіста, в

яких нагороджують достойних майстрів пера; проводять курси та семінар, в яких ознайомлюють із новими законопроектами та рішеннями.

3.3. Функціонування осередків спілки журналістів на території північних областей країни

Спілка журналістів розділила свою організацію і по північних областях України (Житомирська, Київська, Чернігівська, Сумська).

В 2016 році директором Житомирської ОО став редактор районної газети «Перемога» Віктор Бойко, а першим командуючим став Володимир Мвтяшук, який був головним редактором газети «Житомирщина радянська». Його наступником став Леонід Яроцький.

1986 року після Чорнобильської катастрофи атомної електростанції, спілка вирішила створити благодійний фонд під назвою «Заручники Чорнобиля» (раніше «Переселенці»), який співпрацював із японським фондом «Чорнобиль». «Завдяки такому партнерству для тих, хто постраждали внаслідок аварії, було викуплено дев'ять будинків, лікарські засоби» [22].

«Творча спілка за шістдесят років чимало зробила на захист інтересів журналістів, свободи слова в державі. Проте, на жаль, було багато розчарувань, тобто подолавши ідеологічну залежність, цензуру, журналісти потрапили в не менш небезпечну – економічну кабалу. Замість партійної вуздечки на журналістів накинули вуздечку влади олігархів. Тоді ті мрії про незалежність ЗМІ й свободу слова, які дозволяли журналістам відчувати потрібність в їхній діяльності, у перші роки суверенної України, виявилися ілюзією» [6].

За Київську обласну організацію НСЖУ з 2016 року відповідає кореспондент та завідувач колишнього газетного видання «Радянська Україна» Михайло Сорока.

До терен спілки належить велика кількість підрозділів журналістики (газетники, журнальники, інформаційні агенства, радіомовлення, телебачення, видавництва, інтернет-ЗМІ).

Не рідко відбувається підтримка ветеранів журналістики, яка супроводжується традиційними зустрічами та літературними вечорами, бесіди та поради від старшого покоління.

«Київська організація – одна з небагатьох організацій НСЖУ, яка має власні премії, почесні відзнаки та дипломи. Премія «Незалежність», започаткована ще в листопаді 1993 року, авторитетна серед журналістів Києва і області. У 2005 році до нагород Київської спілки додалася ще одна відзнака, яка вручається наприкінці кожного року за помітні творчі досягнення в журналістиці та значний особистий внесок у діяльність КСЖ. Це відзнака імені Ігоря Заседи» [26].

Київська спілка вважається найбільш чисельною за кількістю членів, відтак їх число сягає 4200 чоловік. Отже, за фінансової допомоги осередка також тривають випуски друкованого видання «Київський журналіст».

«За своєю структурою громада складається з первинних журналістських осередків: асоціації спортивних журналістів, журналістів-чорнобильців, ветеранів преси, журналістів, що пишуть на економічну, медичну, політичну тематику, ведуть журналістські розслідування» [26].

Через прийнятий у 2015 році Закон України «Про реформування преси», як і в багатьох областях, «розпався» телеканал «UA», який був одним із первинних організації НСЖУ. «Це стало гірким досвідом для спілчан, які й досі пробують розвивати його» [15].

Великим досягненням осередку є регулярні конкурси та семінари, які надають можливість медійникам потрапляти у НСЖУ, проявляти себе та розвивати творчу професію.

У 1959 році було згадано про ще одну обласну організацію – Чергінівську. Як відомо, її головуючим визначено редактора газети «Наше слово» Олександра Назаренка.

«Згодом – у різні роки – ЧОО НСЖУ очолювали Феодосій Сендзюк, Іван Музиченко, Володимир Борисенко, Григорій Желій, Леонід Мельник,

Ірина Мельник, Анатолій Тютюнник. Відповідальними секретарями були Борис Коваленко, Лідія Кузьменко, Петро Дідович, Тетяна Дзюба» [38].

В ЧОО НСЖУ наразі працює більше п'ятиста медійних персон, які щорічно відзначаються різноманітними журналістськими нагородами. Серед тих, хто отримав відзнаку «Заслужений журналіст України» є Олег Шолох, Сергій Нарошенко, Зоя Шматок тощо.

За сприяння організації почав існувати проєкт «Школа молодого журналіста». Безкоштовне навчання триває три роки та особливим досягненням є випускники, яких налічується більше тридцяти.

Молодь, яка планує працювати у журналістській професії, має можливість проявити себе та навіть отримати так званий «Чернігівський оскар» – це нагорода за участь у конкурсі, в якому приймають творчі роботи. У 2022 році в ньому взяли участь 600 учасників.

«Чернігівська обласна організація має також свої традиції й свята. Понад десятиліття поспіль з нагоди Дня журналіста скликав колег фестиваль «Золотий передзвін Придесення». Нагороди й відзнаки, дипломи й призи в різних номінаціях залишили в лауреатів теплі спогади. Фестиваль мав і прихильників, і опонентів, але згуртовував і надихав журналістів» [38].

А минулого року вперше проведено «Відкритий форум медійників». Відвідали його колеги по всій Україні та амеиканська газета «The Florida Times-Union».

То ж спілка веде співпрацю із іноземними журналістськими організаціями, відкриваючи нові форуми та конкурси, підіймаючи рівень українських ЗМІ.

Чотириста медійників нині об'єднує Сумська обласна організація НСЖУ (завідувач Віктор Бойко). В 1959 році, від початку функціонування, першими отримали членські квитки Євгенія Василевська, Василь Шемелев, Олександр Косяк.

У осередку діють приблизно сорок першостворених організації (прес-служби, друковані видання різних типів).

«Головні напрями діяльності – організація творчих конкурсів, прес-конференцій, презентацій, творчих вечорів місцевих авторів, сприяння їм у виданні творів, юридичне забезпечення діяльності засобів масової інформації, робота з молоддю, турбота про ветеранів, соціальний захист членів Спілки» [29].

За підтримки та допомоги СОО НСЖУ обласні осередки усіх видів засобів масової інформації, проводяться всеукраїнські та іноді польсько-українські творчі конкурси. Останніми учасниками, які здобули перемогу є редакції газети «Білопільщина», «Лебединщина», «Вісті Ровенщини».

Обласні осередки НСЖУ у Житомирі, Чірнигові, Києві та Сумах надають відповідну підтримку та допомогу ветеранам-журналістам, які цього потребують, засновують нові форуми та фестивалі, таким чином збільшуючи кількість спілчан.

3.4. Журналістська діяльність спілки в південних областях України

У НСЖУ на території південної України знаходяться шість осередків – Запорізький, Дніпропетровський, Херсонський, Одеський, Миколаївський, Кримський, який через тимчасову окупацію об'єднався із Київською обласною організацією та існує під цією ж назвою.

Головуючою Запорізькою ОО НСЖУ з 2012 року являється письменниця та журналістка Наталія Кузьменко. Під її «опікунством» знаходиться вісімсот журналістів та п'ятдесят першостворених організацій, до їх списку входять «Таврія» Токмацького району (секретар – редактор газети, член правління Люмила Арман), Мелітопольська міськрайонна (секретар – редактор газети «Новий день», член правління Діляра Кудусова), телеканалу «Алекс» (секретар – Наталія Маренко), Бердянська міська (секретар – заступник редактора газети «Південна зоря», член правління Юлія Тисленко, Бердянська міжрайонна (секретар – член правління Вікторія Горбатко), «Радіо Запоріжжя» (секретар – головний продюсер радіо, член секретаріату Людмила Долженко), газети «Індустрієне Запоріжжя» (секретар – заступник

головного редактора Ірина Єгорова), обласна ветеранська (секретар – Григорій Петраков, тощо» [24].

У складі спілки наявні двадцять три заслужених журналістів України, два заслужені працівники культури та двадцять дев'ять осіб, які нагороджені відзнакою княгині Ольги.

Першообраним керівником ЗОО НСЖУ був громадський діяч Михайло Сушко, який отримав нагороду ветерана-журналіста та й досі допомагає розвитку спільноти.

Осередок влаштовує регулярні фестивалі та проєкти, наприклад, організація керує особистим новинним сайтом «Журналіст», а в прес-клубі, з яким співпрацює організація проводять кожного місяця по три або чотири вебінари, тренінги, курси, професійне навчання на політичну, суспільну або економічну тематику. Також відкрита школа для починаючих журналістів, в якій цьогоріч відбувся п'ятнадцятий випуск.

Від початку російської агресії на Донбасі організація проводить збір підтримки українських військових, купуючи теплі речі, форми, продукти гігієни і харчування, ліки, дрова, техніку та започаткували акцію «Вареники від волонтерів», в якій може взяти участь будь-який бажаючих, мета акції – ліплення вареників, як їжі для ЗСУ.

Фестиваль «Азовське літо», який відомий всім українським медійникам, заснувала Запорізька спілка журналістів, на час святкування якого приїжджають сотні професіоналів.

«Запорізька обласна організація НСЖУ 2018 року стала лауреатом Національного конкурсу «Благодійність у медіа», а 2015-го удостоєна спеціальної відзнаки НСЖУ «За вагомий творчий внесок». У 2016-2018 роках – тричі поспіль – визнана переможцем у конкурсі НСЖУ в номінації «Краща обласна журналістська організація»» [24].

Редактор газетного видання «Придністровські вісті» Олексій Ковальчук із 2016 року очолює Дніпропетровську обласну організацію. Найосновніші первинні осередки існують з часу створення спілки, їх є чотирити (Криворізька,

Кам'янська, Нікопольська та Павлоградська регіональні організації ДОО НСЖУ). Зі здобутків осередку також функціонує із 1994 року прес-клуб, «у прес-клубі постійно відбуваються медіа-заходи: прес-конференції, прес-брифінги, «круглі столи». Для працівників ЗМІ Дніпропетровщини та представників прес-служб проводяться освітні семінари, тренінги. Під час зустрічей в прес-клубі провідні журналісти Дніпропетровщини обмінюються думками про останні події у сфері соціально-економічних та демократичних реформ, знайомляться з точкою зору чільних урядовців, громадсько-політичних діячів, науковців та представників ділових кіл» [19].

Члени правління заснували низку журналістських творчих конкурсів «Найкраща робота у публіцистичному стилі імені кореспондента Аркадія Пальми»; «Найкраща професійна робота імені очільниці газети «Дніпро вечірній» Олександри Дем'яненко»; відзнака імені краєзаниця Павла Богуша тощо.

Журналіст-ветеран Володимир Сорока організував спортивні сімейні змагання для спілчан, внаслідок перемоги вони отримують «Кубок Дракоші»; розвивають більш розважальні курси із визначенням переможця-шахматиста.

«Важливо не забувати про діяльність колективного підприємства «Журналістський фонд», створеного при обласній організації НСЖУ. Більш як чверть століття його очолює ветеран журналістики Олександр Дем'янович Давидов. За цей час видано декілька сотень книжок і саме тут з 1999-го виходить газета «Дніпро-інформ»» [19].

Херсонською ОО НСЖУ завідує редактор районної газети «Трудова справа». Сам осередок зародився ще в 1957 році, а первинною організацією, яка «зростала» разом із ним є друковані видання «Новий день» та «Леніський прапор» (нині не функціонує). У Херсоні чиненнайменша по кількості осіб спілка журналістів, яка налічує лише триста медійників, проте об'єднує більше тридцяти первинних організацій, у одній із них (Херсонська обласна дирекція «Скіфія») налічується дев'яносто шість людей.

«Доброю традицією обласної організації є щорічне проведення творчого конкурсу з нагоди Дня журналіста в 5–6 номінаціях. Журі з професіоналів і представників громадських організацій визначає найкращі матеріали актуальної тематики в друкованій пресі, теле- і радіопередачі, фотороботи, найбільш популярні інформаційні агенції та новинні сайти. У номінації «Надія журналістики» окремо конкурує молодь. На урочистостях, які проводимо в межах професійного свята, 15 переможців конкурсу отримують разові стипендії – п'ять тисяч гривень, встановлені обласною владою» [35].

Великим досягненням ХОО НСЖУ вважають випуск двох томів книги «Хронологія мужності», в якій йдеться про військових, які втратили життя в боях за східні території 2014-2016 років. До написання взялося понад 12 журналістів, які уважно вивчали історію кожного.

Другою за величиною обласною організацією є Одеська, за яку відповідає журналіст Юрій Работін. На сьогоднішній день у ній налічується 2700 спілчан, швидке зростання відбулося через відкриття чималої кількості ВНЗ із факультетами журналістики.

Гордістю Одеси називають всеукраїнський конкурс під назвою «Українська мова – українське єднання», який існує із 1994 року. Організатори діляться інформацією про те, що українські журналісти, які проживають у інших країнах теж беруть участь у ньому, тому його можна назвати «міжнародним». Для того, щоб влаштувати конкурс, Одеська обласна рада забезпечує фінансами спілку і виділяє на нього п'ятдесят тисяч гривень щорічно.

«Станом на 2021 рік організація провела до сотні прес-конференцій, клуглих столів, брифінгів та півсотні тренінгів і вебінарів у одеському прес-клубі» [31].

Осередок допомагає організувати роботу редакціям та журналістам, які виїхали із тимчасово окупованої Автономної Республіки Крим. З 2014 року регулярно допомагають українським військовим із продуктами гігієни та харчування, одягом тощо. Тому робота журналістів зараз поширюється не

лише на написання новинної інформації, а й моральної та матеріальної допомоги тим, хто постраждав внаслідок бойових дій на території України.

За існуванням Миколаївської обласної організації Національної спілки журналістів України стоїть редактор друкованого видання «Південна правда» Микола Стеценко, який головує із 2002 року.

Після створення організації в 1960-1990 роках, її наповнювали студенти навіть Київських та Львівських університетів, причиною цього стало відсутність відповідних навчальних закладів та території Миколаєва, тоді в 2000 роках було відкрито у Миколаївському міжрегіональному інституті факультет журналістики. Тим самим терена МОО НСЖУ набивали й місцеві журналісти.

Нині відбувається співпраця осередку із закордонними організаціями, які допомагають у розвитку. До таких входить Лондонський фонд «Справедливість для журналістів», Мюнхенська журналістська асоціація, Албанською асоціацією журналістів, Баварський телеканал «Bayerischer Rundfunk», Литовська спілка журналістів, польська газета «Gazeta Wyborcza», Асоціація газетярів Косова (AGK) та Європейський центр свободи преси й засобів масової інформації (ЕСРМФ).

Проводиться щоденний збір коштів для Збройних Сил України, таким чином дванадцятого травня на лінію фронту було відправлено жилети, технічні інструменти та гуманітарну допомогу від імені спілки.

12 квітня цього ж року проведено вебінар на тему «Фізична безпека журналістів України», головними темами являється робота журналіста в небезпечному середовищі, безпека в зонах боїв, позбавлення волі або викрадення. На початку лютого проведено курс «Цифрова безпека журналістів та інших працівників медіа», яка створена у освітній платформі Prometheus. Досить важким вебінаром став «Сексуальне насильство і медіа. Як писати про зґвалтування під час війни». «Російські військові скоювали та скоюють сексуальне насилля щодо українських жінок і чоловіків, дітей і людей похилого віку. Правоохоронці розпочали низку кримінальних проваджень за

фактами знущань та зґвалтувань жінок та дівчат у Донецькій, Київській, Харківській та Херсонській областях. Адвокатка, правозахисниця, письменниця, тренерка з гендерно чутливої комунікації Лариса Денисенко, головна редакторка «Громадського радіо», ведуча, тренерка із гендерно чутливої комунікації Тетяна Трощинська та головна редакторка Divoche.media Оксана Павленко підготували матеріал, який допоможе медіа працювати з темою сексуального насильства» [29].

У 2022 році кількість конкурсів та змагань серед журналістів впала до нуля, оскільки єдина мета журналіста та осередків Національної спілки журналістів України донести до усіх людей світу проблему, яка переслідує українське суспільство із 2014 року – війна. Попри велику небезпеку журналісти продовжують виконувати свої обов'язки завдяки закордонним партнерам, які допомагають інформаційно, морально та матеріально.

Безліч нагород вручають щорічно журналістам-ветеранам та тим, хто професійно працював та докладав зусиль до розвитку журналістики в країні.

Отже, кожного року в осередках збільшується кількість членів-журналістів майже на тисячу осіб, які готові виконувати робочі обов'язки та покращувати журналістські стандарти, доносячи лише правдиву та достовірну інформацію до людей.

ВИСНОВКИ

Професійна діяльність Національної спілки журналістів України та її обласних осередків була описана та проаналізована. Досліджено закордонні та міжнародні спілки, які співпрацюють із українськими медійниками. До списку входять Міжнародна федерація журналістів, Міжнародний консорціум журналістів-розслідувачів та правозахисна організація «Репортери без кордонів», також ведеться співпраця із польськими, литовськими, латвійськими, німецькими, американськими та французькими ЗМІ.

Розглянуто угруповання, які об'єднували українських журналістів від початку 1959 року, до прикладу взято Незалежну медіа-профспілку України, Інститут масової інформації, журналістська громадська організація «Детектор медіа», ринкоспеціалізуюча організація «Інтерньюз Україна», Національна медіа-асоціація, спілка радіомовлення «Громадське радіо», Національна асоціація медіа, Агенція журналістики даних, Інститут політичної інформації тощо.

Описано історію заснування НСЖУ, її очільників та структуру, досліджено громадську, інформаційну та волонтерську діяльність журналістів України.

Складено список обласних організацій Спілки журналістів та їхніх керівників, проаналізовано роботу Харківського, Донецького, Луганського, Львівського, Тернопільського, Рівненського, Івано-Франківського, Закарпатського, Волинського, Хмельницького, Чернівецького, Запорізького, Дніпропетровського, Херсонського, Одеського, Миколаївського, Кримського, Житомирського, Київського, Чернігівського, Сумського, Вінницького, Кіровоградського, Полтавського, Черкаського осередків, які створюють різноманітні творчі конкурси та нагороди, зустрічі із ветеранами-журналістами, засновують музеї, допомагають на інформаційному фронті, а також організовують моральну та матеріальну підтримку для Збройних Сил України, допомагають із відновленням редакцій газет після Закону України «Про реформування друкованих засобів масової інформації».

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Афанасьєв І. Журналістів України Національна спілка: Енциклопедія Сучасної України: електронна версія. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=18549. (дата перегляду: 28.05.2022).
2. Бебик В., Сидоренко О. Засоби масової інформації посткомуністичної України. Київ : Б. в, 1996. 124 с.
3. Безпека журналістів: збірник документів Ради Європи. Київ: ТОВ «ЛівПринт», 2016. 52 с.
4. Животко А. Історія української преси. Київ : Наша культура і наука, 1999. 368 с.
5. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації: станом на 2016 р./ Буроменський М. та ін.; за заг. ред. Даниленко В. та ін. Київ : «Компанія ВАІТЕ», 2016. 118 с.
6. Костилєва С. Роздержавлення друкованих ЗМІ України (2015-2019): особливості проведення реформи, результати, значення. Київ: журнальне видання «Сторінки історії», 2019. 7 с. URL: <http://historypages.kpi.ua/article/view/189575>. (дата зверення: 13.03. 2022).
7. Лаврик О. Основи журналістики: навчально-методичний посібник для студентів зі спеціальності «Журналістика». Харків : ХНУ, 2008. 74 с.
8. Михайлин І. Історія української журналістики. Період становлення: від журналістики в Україні до української журналістики: Підручник для вищої школи. Харків : Прапор, 2005. 320 с.
9. Мухаліченко Ю. Національна спілка журналістів України: практичний довідник. Київ : ТОВ УВПК «ЕксОб», 2004. 79 с.
10. Національна спілка журналістів України. Миколаївська обласна організація: інформація про результати діяльності інституту громадянського суспільства. Миколаїв: НСЖУ, 2021. 2 с.

11. Пилипчук Р., Фещенко Н. Енциклопедія Українознавства: про структуру, зміст та історію створення. Наука України у світовому інформаційному просторі. Київ : Академперіодика, 2015. С. 128–131.
12. Полякова Ю., Олашин М. Нормативно-правові засади міжнародної діяльності журналіста. Львів : ЛТЕУ, 2011. 9 с.
13. Про реформування державних і комунальних ЗМІ: Закон України від 18.05.2017 р. № 2051-VIII. Київ : ВР, 2017. 9 с.
14. Роздержавлення газет Тернопільщини: результати, проблеми, перспективи. URL: <http://nsju.org/article/7637>. (дата звернення : 13. 03. 2022).
15. Роздержавлення: підсумки трьох років реформи. URL: <https://cedem.org.ua/analytics/rozderzhavlennya-pidsumky-troh-rokiv-reformy/>. (дата звернення : 14. 03. 2022).
16. Романюк М. Оратори журналістської ниви: українські редактори, видавці, публіцисти. Львів: ЛНБ ім. Стефаника, 2002. 235 с.
17. Романюк М. Українські журналісти в іменах: матеріали до енциклопедичного словника. Львів : ЛНБ, 2009. 279 с.
18. Сайт Громадського простору України. URL: <https://www.prostir.ua/?news=pravovyjsamozahyst-zhurnalistiv-pereshkodzhannyazhurnalistiskij-diyalnosti>. (дата звернення : 29.03. 2022).
19. Сайт Дніпропетровської обласної організації Національної спілки журналістів України. URL: <http://nsju.dp.ua/>. (дата звернення : 29.03. 2022).
20. Сайт Донецької обласної спілки журналістів НСЖУ. URL: <https://www.facebook.com/don.nsju/>. (дата звернення : 20. 04. 2022).
21. Сайт Європейської федерації журналістів. URL: <http://europeanjournalists.org>. (дата звернення : 05. 01. 2022).
22. Сайт Житомирської обласної організації НСЖУ. URL: <https://www.facebook.com%D0%A3-1684394628486520/>. (дата звернення : 20.04. 2022).
23. Сайт Закарпатської обласної організації Національної спілки журналістів України. URL:

<https://www.facebook.com/%D0%97%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%BF%D0%B0%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B0D0%B8-245956575866293/>. (дата звернення : 20. 04. 2022).

24. Сайт Запорізької обласної організації НСЖУ. URL: <https://nsju.zp.ua/>. (дата звернення: 22. 04. 2022).

25. Сайт Івано-Франківської обласної спілки журналістів НСЖУ. URL: <https://www.facebook.com/nsju.if/>. (дата звернення: 24. 04. 2022).

26. Сайт Київської організації Національної спілки ЖУ. URL: <https://ksjnsju.com.ua/>. (дата звернення : 28. 04. 2022).

27. Сайт Луганської регіональної організації НСЖУ. URL: <https://www.facebook.com/lg.nsju/>. (дата звернення: 26. 03. 2022).

28. Сайт Міжнародної федерації журналістів. URL: <http://ifj.org>. (дата звернення : 10. 01. 2022).

29. Сайт Національної спілки журналістів України. URL: <http://nsju.org>. (дата звернення : 18. 02. 2022).

30. Сайт Незалежної медіа-профспілки України. URL: <http://nmpu.org.ua>. (дата звернення : 17. 01. 2022).

31. Сайт Одеської регіональної організації НСЖУ. URL: <https://5140.org/company/1449831-oro-nszhu>. (дата звернення : 01. 05. 2022).

32. Сайт Полтавської обласної організації НСЖУ. URL: <https://www.facebook.com/pspilka/>. (дата звернення : 01. 05. 2022).

33. Сайт Рівненської обласної організації НСЖУ. URL: <https://uju.rv.ua/>. (дата звернення : 01. 05. 2022).

34. Сайт Харківської обласної організації НСЖУ. URL: <https://www.facebook.com/nsjukharkiv/>. (дата звернення : 04. 05. 2022).

35. Сайт Херсонської обласної організації НСЖУ. URL: <https://www.facebook.com/Khersonnsju/>. (дата звернення : 04. 05. 2022).

36. Сайт Хмельницької міськрайонної організації Національної спілки журналістів України – НСЖУ. URL: <https://www.facebook.com/HmNSJU/>. (дата звернення: 08. 05. 2022).

37. Сайт Черкаської обласної організації НСЖУ. URL: <https://www.facebook.com/nsju.ck/>. (дата звернення: 04. 05. 2022).

38. Сайт Чернігівської обласної організації НСЖУ. URL: <https://www.facebook.com/%D0%D0%B81748971461784624/>. (дата звернення: 07. 05. 2022).

39. Спілка журналістів України: опис справ постійного зберігання за 1982, 1985 – 1997 роки. Київ : Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України, 1997. 35 с.

40. Тернопільській обласній організації – 60 років: короткий літопис. Тернопіль : Терно-граф, 2019. 25 с.

41. У селі під Тернополем відкрили перший в Україні музей журналістики. URL: <https://ternopoliany.te.ua/zhittya/23752-u-seli-pid-ternopolem-vidkryly-pershyi-v-ukraini-muzei-zhurnalistyky-foto#>. (дата звернення : 26. 04. 2022).

42. Хітрова Т. Історія зарубіжної журналістики: навчально-методичний посібник. Запоріжжя: ЗНТУ, 2019. 145 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Логотип Міжнародної федерації журналістів

ДОДАТОК Б

Логотип Міжнародного консорціуму журналістів-розслідувачів

ДОДАТОК В

Логотип організації «Репортери без кордонів»

[Official website:](http://www.rwbf.org)

ДОДАТОК Г

Логотип Незалежної медіа-профспілки України

Незалежна
Медіа
Профспілка
України

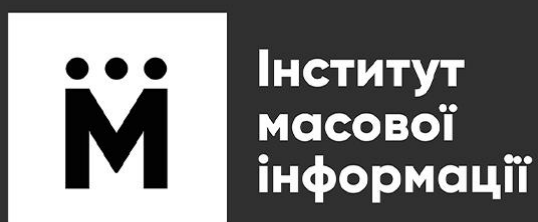
ДОДАТОК Д

Логотип Асоціації незалежного медіа-бізнесу України

ДОДАТОК Е

Логотип Інституту масової інформації

ДОДАТОК Ж

Логотип організації «Детектор медіа»

ДОДАТОК И

Логотип організації «Інтерньюз Україна»

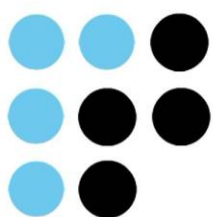
ДОДАТОК Й

Логотип Національної спілки журналістів України

ДОДАТОК К

Логотип організації «Громадське радіо»

громадське радіо

слухайте.думайте.

hromadskradio.org

ДОДАТОК Л

Статут Національної спілки журналістів України

СТАТУТ

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ЖУРНАЛІСТІВ УКРАЇНИ

(нова редакція)

Ідентифікаційний код 00027140

**1. НАЗВА, СТАТУС, ПРОФЕСІЙНА СПРЯМОВАНІСТЬ,
МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ**

1.1 Національна спілка журналістів України є національною всеукраїнською творчою спілкою, що об'єднує професійних творчих працівників – журналістів та інших працівників засобів масової інформації, які професійно займаються журналістською, публіцистичною діяльністю. Вона є суб'єктом творчої діяльності, незалежною, громадською, неприбутковою, позапартійною організацією.

1.2 Повне найменування – Національна спілка журналістів України.

Скорочене найменування – Спілка журналістів, аббревіатура – НСЖУ.

Повна назва англійською мовою - National Union of Journalists of Ukraine.

1.3 У своїй діяльності НСЖУ керується Конституцією України, Законом України “Про професійних творчих працівників та творчі спілки”, іншим чинним законодавством та цим Статутом.

1.4 НСЖУ створюється і діє на засадах добровільного об'єднання і рівноправності її членів, самоврядування, законності та гласності, взаємодопомоги та співробітництва, фіксованого членства, невтручання у творчий процес своїх членів, визнання авторських прав, вільного вибору форм і методів діяльності.

НСЖУ регулярно обнародує свої основні документи, склад керівництва, дані про джерела фінансування та витрати.

Принципами діяльності НСЖУ є:

- гарантія свободи слова і поглядів журналістів;
- повага до різних світоглядних позицій;

ДОДАТОК М

Квиток, який підтверджує членство в НСЖУ

НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ЖУРНАЛІСТІВ УКРАЇНИ NATIONAL UNION OF JOURNALISTS OF UKRAINE	ЧЛЕНСЬКИЙ КВИТОК № _____
<div></div> <p>_____ р.</p> <p>_____</p> <p><i>(особистий підпис)</i></p>	Прізвище _____
	Ім'я та по батькові _____

	<i>(літературний псевдонім)</i>
	Час вступу до Спілки _____
	Голова Національної спілки журналістів України _____

Квиток професійного журналіста міжнародного рівня

International Federation of Journalists

IPC-Residence Palace, Bloc C
Rue de la Loi 155
B-1040 Brussels
Telephone: 32-2-235 22 00
E-Mail: ifj@ifj.org

**European Regional Office
(EFJ/IFJ)**

Residence Palace
Rue de la Loi 155
B-1040 Brussels
BELGIUM
T. 32-2-235 22 02
efj@ifj.org

Asia-Pacific Regional Office

C/o Media, Entertainment
and Arts Alliance
245 Chalmers St
Redfern Sydney NSW 2016
AUSTRALIA
T. 61-29-333 0999
ifj@ifj-asia.org

African Regional Office

IFJ Africa
3e étage Immeuble Seynabou
Sacré Cœur-VDN
Dakar (Sénégal) - BP : 64 257
T. + 221 33 867 95 87
F. + 221 33 827 02 50
ifjafrica@ifjafrique.org

The Tokyo Office

Itoh Building 203
Kudan Minami 4-2-12
Chiyoda-Ku, Tokyo
JAPAN T102-0074
T. 81-3-3239 4055
ifj-tokyo@triton.ocn.ne.jp

Latin America Regional Office

c/o SNTP
Casa Nacional del Periodista
Oficina 3, piso 2, Ala "B"
Avenida Andrés Bello,
entre Las Palmas y La Salle
Caracas
VENEZUELA
T. 58-212-793 19 95
fp@eldish.net

Certificate of the IFJ

Attestation de la F.I.J.
Certificado de la FIP

The holder of this card is a professional journalist and all authorities and IFJ affiliated organisations should extend to the bearer every assistance and courtesy in the performance of his or her mission.

Le porteur de cette carte est un journaliste professionnel et les autorités et les organisations de journalistes affiliées à la FIJ doivent accorder au porteur de la présente toute l'aide et toutes les facilités utiles à l'accomplissement de sa mission.

El portador de esta tarjeta es un periodista profesional y las autoridades y los miembros de las organizaciones de periodistas afiliadas a la FIP deben prestar al portador de la presente toda la ayuda y todas las facilidades útiles para el cumplimiento de su misión.

INTERNATIONAL PRESS CARD**TARJETA INTERNACIONAL DE PRENSA****國際記者證****Билет Международной Прессы****CARTE DE PRESSE INTERNATIONALE****INTERNATIONALER PRESSEAUSSWEIS****بطاقة صحافية دولية****IFJ Principles on the Conduct
of Journalists**

1. Respect for truth and for the right of the public to truth is the first duty of the journalist.
2. In pursuance of this duty, the journalist shall at all times defend the principles of freedom in the honest collection and publication of news, and of the right of fair comment and criticism.
3. The journalist shall report only in accordance with facts of which he/she knows the origin. The journalist shall not suppress essential information or falsify documents.
4. The journalist shall use only fair methods to obtain news, photographs and documents.
5. The journalist shall do the utmost to rectify any published information which is found to be harmfully inaccurate.
6. The journalist shall observe professional secrecy regarding the source of information obtained in confidence.
7. The journalist shall be aware of the danger of discrimination being furthered by the media, and shall do the utmost to avoid facilitating such discrimination based on, among other things, race, sex, sexual orientation, language, religion, political or other opinion, and national or social origins.
8. The journalist shall regard as grave professional offences the following:
 - plagiarism;
 - malicious misrepresentation;
 - calumny, slander, libel, unfounded accusations;
 - the acceptance of a bribe in any form in consideration of either publication or suppression.
9. Journalists worthy of that name shall deem it their duty to observe faithfully the principles stated above. Within the general law of each country the journalist shall recognise in professional matters the jurisdiction of colleagues only; to the exclusion of every kind of interference by governments or others.

ДОДАТОК П

Історичний документ створення організації

Центральний державний архів громадських об'єднань України

За документами архіву встановлено, що постановою Секретаріату ЦК Компартії України від 1 серпня 1957 р., згідно з рішенням ЦК КПРС від 11 липня 1957 р., було створено оргбюро Спілки журналістів (Пр. № 21, п. 39 від 1.08.1957 р.).

21 квітня 1959 р. Президією ЦК Компартії України на пропозицію оргбюро Спілки журналістів України була прийнята постанова "Про проведення Першого з'їзду журналістів України", на якому і була створена СЖУ.

Заступник директора О. С. Ткач 3 грудня 1992 р.